

ODMH

Omgevingsdienst Midden-Holland

Jaarstukken ODMH 2018

Versienummer: 1.1
Datum: 2 april 2019

 Omgevingsdienst Midden-Holland	
Productnummer	Jaarstukken ODMH 2018
Omschrijving	
Status	Versie 1.1
Datum	2 april 2019
Opdrachtgever	
Opgesteld door	Jaqueline Vos

Inhoudsopgave

1	Voorwoord.....	5
2	Rekening in één oogopslag	6
2.1	Resultaat 2018.....	6
2.2	Resultaatbestemming	6
2.3	Toelichting kosten- en opbrengstesoorten	8
3	Jaarverslag	9
3.1	Programmaverantwoording	9
3.1.1	Programma milieu.....	9
3.1.2	Programma bouw- en woningtoezicht.....	14
3.1.3	Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien	17
3.1.4	Algemene dekkingsmiddelen.....	20
3.2	Paragrafen.....	21
3.2.1	Lokale heffingen.....	21
3.2.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	21
3.2.3	Onderhoud kapitaalgoederen	24
3.2.4	Financiering	25
3.2.5	Bedrijfsvoering	27
3.2.6	Verbonden partijen.....	28
3.2.7	Rechtmatigheid	28
4	Jaarrekening	30
4.1	Balans per 31 december 2018	30
4.2	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	32
4.2.1	Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening.....	32
4.2.2	Vaste activa	33
4.2.3	Vlottende activa	34
4.2.4	Voorzieningen	35
4.2.5	Vaste schulden	35
4.2.6	Vlottende passiva.....	35
4.2.7	Waarderingsgrondslagen WNT	35
4.3	Toelichting op de balans per 31 december 2018	36
	ACTIVA.....	36
4.3.1	Materiële vaste activa.....	36
4.3.2	Vlottende activa	37

PASSIVA.....	40
4.3.3 Vaste passiva.....	40
4.3.4 Vlottende passiva.....	42
4.3.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen	44
4.4 Overzicht van baten en lasten	46
4.4.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018	47
4.4.2 Verschillenanalyse overzicht baten en lasten.....	47
4.4.3 Onvoorzien	49
4.4.4 Structurele mutaties in de reserves	49
4.4.5 Incidentele baten en lasten.....	49
4.5 Wet Normering Topinkomens.....	51
5 Vaststelling jaarrekening 2018.....	54
Bijlagen.....	55
Bijlage 1 Bijdragen milieu	56
Bijlage 1a Provinciale bijdragen	57
Bijlage 2 Bijdragen bouw- en woningtoezicht.....	58
Bijlage 3 Taakvelden	59
Bijlage 4 Restitutie resultaat 2018	60
Bijlage 5 SiSa 2018.....	61
Bijlage 6 Controleverklaring	62

1 Voorwoord

Het boekjaar 2018 was een goed jaar voor de Omgevingsdienst Midden-Holland. Het in 2017 ingezette herstel van de economie zette door, waardoor het conjunctuurgevoelige deel van de ODMH-productie goed op volume bleef. Het verloop was minder grillig als in 2017, toen de productie in het najaar accelereerde, waardoor het in 2018 ook beter mogelijk was het resultaat vroegtijdig te voorspellen. Bij de tweede managementrapportage in september werd een prognose afgeven van plus € 300.000,-, welk bedrag nu ook aan het einde van het boekjaar overschiet. Van dit resultaat is het grootste deel al in 2018 gerestitueerd in de vorm van een voorlopige resultaatbestemming. Het restant volgt na vaststelling van deze jaarrekening door het AB.

In organisatorisch opzicht was ook 2018 een interessant jaar. Enerzijds was er stabiliteit en rust als het ging om het takenpakket van de dienst. Waar in de achterliggende jaren sprake was van uitbreidingen door de overkomst van afdelingen of door gemeentelijke herindelingen, was daar in 2018 geen sprake van. Tegelijk zette de organisatie een belangrijke stap in het kader van een cultuurtraject, welke tot doel heeft de verbinding tussen de deelnemers en de dienst te versterken. Met de uitvoering van de 'ODMH-express' wordt door de hele organisatie gewerkt aan de dienstverlening van de toekomst. De ODMH wil kennis bundelen en wil zijn taken zo doelmatig als mogelijk uitvoeren, om tegelijk intensief op te blijven trekken met zijn eigenaren c.q. opdrachtgevers. Er zal gekeken worden naar snelservice-formules en naar geïntegreerde adviessessies, waardoor de kwaliteit van de uitvoering kan verbeteren en de doorlooptijd van de diverse procedures kan worden teruggebracht. Van het totale resultaat ad € 292.070,- is circa 56% toe te schrijven aan milieu, terwijl het restant (44%) samenhangt met de BWT-activiteiten. Het weerstandsvermogen van de Omgevingsdienst Midden-Holland is op niveau, in die zin dat het vermogen volstaat om de geïnterpreteerde risico's voldoende af te dekken. Mede om die reden wordt het gehele resultaat teruggegeven aan de deelnemers.

In 2018 zijn de contouren rond het toekomstig duurzaamheidsbeleid nog scherper geworden. Van alle betrokken partners zullen inspanningen worden gevraagd in de komende jaren. Om uiteindelijk binnen vier tot acht jaar te kunnen voldoen aan alle nationale en internationale milieudoelstellingen, zal op korte termijn moeten worden gestart met een aantal initiatieven op het gebied van duurzaamheid. De ODMH wil en kan daarin een belangrijke partner zijn in de regio Midden-Holland.

In 2018 zijn de ISO-certificaten voor zowel de milieuafdeling als voor de BWT-afdeling gecontinueerd. In een organisatie met de omvang van de ODMH is het van belang dat de resultaten het logische gevolg zijn van de beheerste processen die daaraan vooraf gaan. Om die reden wordt veel betekenis gehecht aan de interne en externe ISO-audits, die door het jaar heen worden uitgevoerd. Door het consequent uitvoeren van deze audits worden niet alleen de rollen van alle betrokkenen geïkht, maar wordt tevens toegezien op het realiseren van een constante productiekwaliteit.

Bij de afronding van het goed verlopen boekjaar 2018, wordt meteen vooruitgekeken naar 2019. De provinciale verkiezingen spelen daarin een belangrijke rol. Binnen de provincie Zuid-Holland zal de politieke agenda mogelijk worden geactualiseerd, daarnaast kunnen de verkiezingen invloed hebben op de samenstelling van het dagelijks en het algemeen bestuur. De ODMH ziet alle ontwikkelingen met vertrouwen tegemoet en hoopt op een goed en productief 2019.

2 Rekening in één oogopslag

2.1 Resultaat 2018

De jaarrekening 2018 voor resultaatbestemming, waarvoor op de volgende pagina's een voorstel is geformuleerd, sluit met een positief resultaat van € 292.070.

Het exploitatieresultaat van 2018 per kostensoort is als volgt opgebouwd, waarbij ter vergelijking de cijfers van de begroting 2018 (inclusief begrotingswijzigingen) zijn weergegeven.

ODMH 2018	Milieu		Bouw- en Woningtoezicht		Overhead		ODMH	
Kostensoort	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
Contractuele bijdragen	-11.606.726	-11.706.989	-5.969.616	-5.829.699	0	0	-17.576.342	-17.536.688
Overige bijdragen	-69.474	-117.704	-97.443	-128.620	-428.630	-421.050	-595.547	-667.374
Projectbaten	-1.354.345	-1.799.081	-211.300	-210.362	0	0	-1.565.645	-2.009.443
Onttrekking reserves	0	0	0	0	-153.235	-193.235	-153.235	-193.235
Totaal Baten	-13.030.546	-13.623.774	-6.278.360	-6.168.680	-581.865	-614.285	-19.890.770	-20.406.739
Personeelskosten	7.570.722	7.410.810	3.921.580	3.712.110	3.708.537	4.120.232	15.200.838	15.243.152
Apparaatskosten	250.316	0	115.410	0	2.221.126	2.583.668	2.586.852	2.583.668
Directe productkosten	76.387	112.520	29.252	12.000	0	0	105.639	124.520
Projectlasten	1.354.345	1.799.081	211.300	210.362	0	0	1.565.645	2.009.443
Financieringslasten	0	0	0	0	131.082	137.312	131.082	137.312
Dotatie reserves	8.644	8.644	0	0	0	0	8.644	8.644
Totaal Lasten	9.260.414	9.331.055	4.277.542	3.934.472	6.060.745	6.841.212	19.598.700	20.106.739
Totaal baten en lasten	-3.770.132	-4.292.719	-2.000.818	-2.234.208	5.478.880	6.226.927	-292.070	-300.000

NB In alle overzichten worden de baten weergegeven met een negatief bedrag en de lasten met een positief bedrag.

Het positieve exploitatieresultaat van € 292.070 is het resultaat van de twee programma's milieu en bouw- en woningtoezicht (BWT) en van de overhead tezamen.

De afdeling Bedrijfsvoering heeft geen resultaat. De werkelijke kosten en opbrengsten van deze afdeling zijn op basis van nacalculatie doorberekend aan de programma's milieu en BWT.

De mutaties in de reserves betreffen de reguliere onttrekkingen ter dekking van de kapitaallasten van de verbouwing van het Midden-Hollandhuis, automatisering en de bodemkwaliteitskaarten, de jaarlijkse dotatie aan de reserve bodemkwaliteitskaarten voor de actualisatie van de kaarten en de laatste jaarlijkse onttrekking aan de bestemmingsreserve Frictiekosten, die gevormd is na de opzegging van het ISMH van zowel de huur- als de dienstverleningsovereenkomst. Omdat we de kosten voor de voorbereiding op zowel de Omgevingswet als de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen intern konden opvangen, is de geraamde onttrekking aan de bestemmingsreserve ontwikkeling niet nodig gebleken en dus niet uitgevoerd. Voor een nadere specificatie van de mutaties wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Voor een compleet overzicht van de lasten en baten verwijzen wij naar de recapitulatie van de baten en lasten met toelichting in hoofdstuk 4.4 Overzicht van baten en lasten. Voor een toelichting op de diverse kosten en opbrengsten per kostensoort verwijzen wij naar hoofdstuk 2.3 Toelichting kosten- en opbrengstensoorten.

2.2 Resultaatbestemming

Het totale resultaat van 2018 bedraagt € 292.070.

Omschrijving	Resultaatbestemming		
	Stand 31-12-2018 voor bestemming	Resultaat 2018	Stand 31-12-2018 na bestemming
Algemene reserve			
- Aandeel milieu	746.987		746.987
- Aandeel BWT	655.513		655.513
Subtotaal algemene reserve	1.402.500	0	1.402.500
Bestemmingsreserve Automatisering	97.197		97.197
Bestemmingsreserve Bodemkwaliteitskaarten	99.008		99.008
Bestemmingsreserve Verbouwing	527.496		527.496
Bestemmingsreserve Digitalisering	120.000		120.000
Bestemmingsreserve Externe Veiligheid	87.307		87.307
Bestemmingsreserve Ontwikkelingen	80.000		80.000
Subtotaal bestemmingsreserves	1.011.008	0	1.011.008
Totaal reserves	2.413.508	0	2.413.508
Te restitueren aan deelnemers		292.070	
Restitutie		292.070	
Totaal		292.070	

Voorgesteld wordt om bij de resultaatbestemming het gehele resultaat ad € 292.070 te restitueren aan de deelnemende organisaties. In de loop van 2018 is al geanticipeerd op de restitutie en heeft al een tussentijdse terugbetaling plaatsgevonden aan alle deelnemers. Na aftrek van de voorlopige terugbetaling kan er nog € 69.116 gerestitueerd worden. De verdeling en de resterende betaling van de restitutie is als bijlage 4 toegevoegd aan de jaarstukken.

2.3 Toelichting kosten- en opbrengstensoorten

In de tabellen van hoofdstuk 2.1 worden de baten en lasten weergegeven in diverse kosten- en opbrengstensoorten. Hierna volgt per soort een korte uiteenzetting van de kosten en opbrengsten, die onder deze posten worden verantwoord.

Baten

- Algemene bijdragen: Contractuele bijdragen conform de jaarprogramma's voor zowel milieu als BWT
- Overige bijdragen: Overige inkomsten en doorberekende bijdragen;
- Projectbaten: Projectopbrengsten, deze maken in het algemeen geen onderdeel uit van het exploitatieresultaat;

Lasten

- Personeelskosten: Salarislasten van personeel van de ODMH, inclusief ingehuurd personeel en bijkomende personeelslasten, zoals studiekosten;
- Apparaatskosten: Diverse kosten, zoals leaseauto's, automatiseringskosten, huisvestingslasten en kapitaallasten;
- Directe productkosten: Algemene kosten, zoals werkbudgetten;
- Projectlasten: Projectlasten, deze maken in het algemeen geen onderdeel uit van het exploitatieresultaat;
- Financieringslasten: Rentelasten van de langlopende geldlening.

Mutatie reserves

- Onttrekking reserves: onttrekkingen aan de reserves worden onder andere gedaan ter dekking van afschrijvingslasten;
- Dotatie reserves: Toevoegingen aan reserves.

3 Jaarverslag

3.1 Programmaverantwoording

De programmaverantwoording is uitgesplitst in programma milieu (paragraaf 3.1.1) en programma bouw- en woningtoezicht (paragraaf 3.1.2).

3.1.1 Programma milieu

In dit jaarverslag geven we inhoudelijk toelichting over de ontwikkelingen in 2018. Via de programmaverantwoording en de paragrafen leggen wij verantwoording af over het gerealiseerde beleid in 2018.

Wat wilden we bereiken?

De omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doen we door milieutaken in de hele regio en bouw- en woningtoezichttaken in een deel ervan uit te voeren in opdracht van de aangesloten gemeenten en de provincie Zuid-Holland. Naast de wettelijk opgedragen taken vormen de coalitieakkoorden en de programmabegroting 2018-2021 de inhoudelijke uitgangspunten voor dit jaarprogramma, streven naar een professionele, betrouwbare en valide organisatie te zijn.

De ODMH voert namens de gemeente de wettelijke taken uit op het gebied van milieu. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de gemeentelijke doelen en visies, verwoord in de eigen documenten als collegeprogramma, beleidsdocumenten en uitvoeringsprogramma's.

Wat is er gerealiseerd?

De totale productie is weergegeven in de hierna volgende tabel. Linksboven staat de totale productie per deelnemer. Voor alle deelnemers is een productie gerealiseerd tussen de 96% en 109,5%. De gemeente Waddinxveen is als enige deelnemer boven de 5% marge (conform paragraaf 3.4 van de Nota Planning & Control 2016-2019) uitgekomen en heeft hiervoor een aanvullende rekening ontvangen.

De totale productie (in uren) voor milieu in 2018 ziet er als volgt uit:

Organisatie	ODMH Totaal			Toezicht en Handhaving			Vergunningverlening		
	geleverd	begroot	%	geleverd	begroot	%	geleverd	begroot	%
Alphen aan den Rijn	32.274	32.205	100,2%	12.416	12.210	101,7%	3.813	2.431	156,8%
Bodegraven Reeuwijk	13.860	13.661	101,5%	4.182	4.406	94,9%	1.379	1.259	109,5%
Gouda	15.129	14.457	104,6%	4.792	4.661	102,8%	1.521	1.063	143,0%
Krimpenerwaard	18.408	18.006	102,2%	7.030	7.117	98,8%	2.579	2.062	125,1%
Provincie Zuid-Holland	35.867	35.332	101,5%	13.666	12.627	108,2%	2.334	2.025	115,3%
Waddinxveen	9.490	8.664	109,5%	3.073	3.201	96,0%	1.214	919	132,1%
Zuidplas	14.193	14.787	96,0%	5.676	5.673	100,0%	1.190	1.306	91,1%
Eindtotaal	139.221	137.112	101,5%	50.834	49.895	101,9%	14.029	11.065	126,8%

Organisatie	Algemeen			Bodem en Archeologie			Geluid, Lucht, Ec. en Veiligheid		
	geleverd	begroot	%	geleverd	begroot	%	geleverd	begroot	%
Alphen aan den Rijn	2.867	3.296	87,0%	3.290	3.789	86,8%	3.011	3.254	92,5%
Bodegraven Reeuwijk	947	932	101,6%	1.647	1.971	83,6%	1.768	1.679	105,3%
Gouda	1.276	1.303	97,9%	1.016	1.302	78,1%	2.241	2.010	111,5%
Krimpenerwaard	1.380	1.493	92,4%	2.628	2.739	95,9%	1.575	1.414	111,4%
Provincie Zuid-Holland	2.309	2.309	100,0%	12.451	12.662	98,3%	463	464	99,8%
Waddinxveen	580	623	93,0%	1.127	1.087	103,7%	1.517	810	187,3%
Zuidplas	1.025	989	103,6%	1.379	1.692	81,5%	1.120	1.200	93,3%
Eindtotaal	10.383	10.945	94,9%	23.538	25.242	93,3%	11.695	10.831	108,0%

Organisatie	ROM			Juridisch			Duurzaamheid		
	geleverd	begroot	%	geleverd	begroot	%	geleverd	begroot	%
Alphen aan den Rijn	3.276	3.348	97,9%	978	1.194	81,9%	2.623	2.683	97,8%
Bodegraven Reeuwijk	1.654	1.310	126,2%	415	395	105,1%	1.868	1.709	109,3%
Gouda	681	777	87,7%	559	581	96,2%	3.044	2.760	110,3%
Krimpenerwaard	1.018	978	104,1%	543	485	112,0%	1.656	1.718	96,4%
Provincie Zuid-Holland	1.880	2.395	78,5%	956	1.250	76,5%	1.809	1.600	113,0%
Waddinxveen	875	865	101,2%	186	270	68,9%	919	889	103,4%
Zuidplas	1.299	1.638	79,3%	405	401	101,0%	2.100	1.888	111,2%
Eindtotaal	10.684	11.311	94,5%	4.042	4.576	88,3%	14.018	13.247	105,8%

Toezicht en handhaving

De omgevingsdienst controleert namens de aangesloten gemeenten en de provincie Zuid-Holland, of bedrijven binnen de regio zich houden aan de (milieu-)wet- en regelgeving.

Fysieke en administratieve controles

De omgevingsdienst controleert voor onze gemeenten omgevingsvergunningen en meldingen. Tijdens de fysieke controles houden we toezicht op de impact van de bedrijven op de veiligheid en de milieubelasting. Bedrijven met de grootste impact op de veiligheid of de milieubelasting krijgen de meeste aandacht. Het inplannen van de bedrijfscontroles gebeurt risicogericht, waarbij rekening wordt gehouden met de ervaringen bij de bedrijven in de afgelopen jaren. Afhankelijk van onder andere het naleefgedrag, klachten en bedrijfsmeldingen wordt extra toezicht uitgevoerd, waar dit nodig is.

Administratieve controle

Naast de fysieke controles houdt de ODMH ook administratief toezicht en onderzoekt de juistheid en betrouwbaarheid van de door bedrijven beschikbaar gestelde informatie. Hierbij werken we nauw samen in de keten met andere handhavingpartners voor de optimalisering van het toezicht.

Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving

Indien er sprake is van een overtreding wordt een optimale mix van bestuursrechtelijke en strafrechtelijke instrumenten ingezet om de overtreding ongedaan te maken. De basis hiervoor is de landelijke handhavingstrategie. De ernst van de overtreding (milieu, veiligheid, gezondheid) en het gedrag van de overtreder (pro-actief, onverschillig, calculerend bewust, structureel negatief) zijn bepalend voor de te kiezen instrumentaria.

Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz)

Namens Gedeputeerde staten is de ODMH bevoegd hebbende voor de handhaving in het kader van de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz) van de hele provincie Zuid-Holland. Met als gevolg dat er jaarlijks 345 bad- en zweminrichtingen worden gecontroleerd op hygiëne en veiligheid. Tijdens het zwemseizoen (1 mei – 1 oktober) worden de buitenlocaties gecontroleerd.

Vergunningverlening

Het team vergunningen behandelt aanvragen om een omgevingsvergunning voor het onderdeel milieu en actualiseert deze vergunningen indien nodig. Een vergunning biedt rechtszekerheid aan ondernemers en beschermt daarnaast omwonenden tegen onaanvaardbare milieuhinder. De vergunningprocedure geeft omwonenden bovendien de gelegenheid inspraak uit te oefenen en kennis te nemen van de inhoud van de vergunning. Vergunningen voor vergelijkbare activiteiten worden op vergelijkbare wijze verleend, zodat sprake is van rechtszekerheid en rechtsgelijkheid voor de

ondernemers. Daarnaast behandelt het team ook meldingen van bedrijven die milieurelevante activiteiten uitvoeren maar daarvoor geen vergunning nodig hebben

Specialistische taken

De ODMH voert alle milieutaken uit inclusief in- en externe advisering op het gebied van bodem, archeologie, geluid, lucht en externe veiligheid. Ook vinden er werkzaamheden plaats, die gericht zijn op het realiseren van een duurzame leefomgeving in Midden-Holland.

Bodem en Archeologie

De adviezen en ondersteuning van het team bodem en archeologie leiden ertoe dat in de besluitvorming bij wettelijke taken naast het inrichten en beheer van de openbare ruimte het aspect bodem en archeologie wordt meegewogen en meegenomen. Zo wordt er niet gebouwd op ernstig verontreinigde grond, wordt toegezien op het verantwoord toepassen van grond, wordt hergebruik van grond gestimuleerd, wordt bodemonderzoek tegen een scherpe prijs aangeboden en worden de archeologische waarden beschermd.

Geluid, Lucht, Ecologie en Externe Veiligheid (GLEV)

Het team GLEV ondersteunt en adviseert onze opdrachtgevers daar waar geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid of ecologie van belang zijn. Dit kan zowel vergunningverlening, toezicht en handhaving betreffen. Door het team in een zo vroeg mogelijk stadium in te schakelen kan de gemeente de veiligheid en leefbaarheid van Midden-Holland verbeteren.

Met betrekking tot externe veiligheid worden de plaatselijke risico's voor de omgeving tijdens de verschillende productiefases van gevaarlijke stoffen (produceren, behandelen of vervoer) in kaart gebracht. De risico's worden geobjectiveerd en de adviezen in het planvormingsproces van de regionale gemeenten meegenomen.

Ruimtelijke Ordening en Milieu (ROM)

Het team ROM adviseert en ondersteunt op milieugebied bij ruimtelijke plannen in Midden-Holland. Hiermee worden de leefbaarheid en duurzaamheid verhoogd en kunnen ruimtelijke processen doorgang vinden. In een zo vroeg mogelijk stadium brengt de ODMH de benodigde randvoorwaarden in kaart om ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken. Daarnaast is er aandacht voor de kansen om de kwaliteit van de leefomgeving en duurzaamheid te verhogen.

Duurzaamheid

Het team duurzaamheid van de ODMH ondersteunt bij de uitvoering van duurzaamheidsprogramma's van onze gemeenten. Wij doen dit middels het stimuleren van particulieren om hun bestaande woning energetisch te verbeteren of de verduurzaming van de eigen organisatie en het maatschappelijk vastgoed. Daarnaast laat de ODMH ondersteund door De Zwanebloem, onze regionale Centrum voor Natuur- en Milieueducatie, kinderen in het basisonderwijs kennis maken met natuureducatie. Tevens bestaat de mogelijkheid voor buitenlessen op locatie vlakbij de school.

Juridische taken

De juridische taken van de omgevingsdienst bestaan uit juridische ondersteuning op de diverse vakgebieden van milieu. Daarnaast worden de bezwaar- en beroepzaken behandeld.

Algemeen

Binnen de algemene werkzaamheden vallen de beleidsmatige activiteiten van de ODMH. Zo wordt er op dit moment voorbereid op de omgevingswet. De ODMH bereid zich voor op de veranderingen die de Omgevingswet met zich meebrengt. Daartoe werken we in pilots met een nieuwe werkwijze die past bij de modernere overheid en de vereisten van de Omgevingswet (van “nee, tenzij...” naar “ja, mits...”). De Omgevingswet brengt ook een verdere digitalisering met zich mee. Om de veranderingen tijdig en goed op te vangen gaat de ODMH door met digitalisering op basis van wat nu reeds landelijk bekend is.

Wat heeft het gekost?

Over het gehele jaar bedraagt het bruto positieve resultaat van het programma milieu € 3.770.132. Na verdeling van de overhead (gebaseerd op de hoogte van de bijdragen) bedraagt het netto positieve resultaat € 164.678.

Programma	Baten/Lasten	Kostensoort	2017	2018	
			Realisatie	Begroting	Realisatie
Milieu	Baten	Contractuele bijdragen	-11.457.473	-11.706.989	-11.606.726
		Doorberekende bijdragen *	-274.711	0	0
		Overige bijdragen	-407.235	-117.704	-69.474
		Projectbaten	-1.690.107	-1.799.081	-1.354.345
		Totaal Baten	-13.829.525	-13.623.774	-13.030.546
	Lasten	Personeelskosten	9.546.086	7.410.810	7.570.722
		Bijkomende personeelskosten *	273.448	0	0
		Apparaatskosten	1.761.437	0	250.316
		Directe productkosten	171.442	112.520	76.387
		Projectlasten	1.690.107	1.799.081	1.354.345
		Financieringslasten	93.954	0	0
		Totaal Lasten	13.536.474	9.322.411	9.251.770
Mutatie reserves	Baten	Onttrekking reserves	-105.327	0	0
	Totaal Baten		-105.327	0	0
	Lasten	Toevoeging reserves	8.533	8.644	8.644
	Totaal Lasten		8.533	8.644	8.644
Totaal Milieu			-389.845	-4.292.719	-3.770.132

* M.i.v. begrotingsjaar 2018 zijn enkele kostensoorten geschrapt:

- de bijkomende personeelskosten zijn toegevoegd aan de personeelskosten;
- de doorberekende bijdragen zijn toegevoegd aan de overige bijdragen.

In zijn algemeenheid geldt dat vergelijking met boekjaar 2017 niet mogelijk is, omdat een verplichte systeemwijziging doorgevoerd is op grond van het vernieuwde BBV. Als gevolg hiervan mag de overhead niet meer doorbelast worden naar de programma's milieu en BWT en moet deze apart in de jaarrekening getoond worden. Hierdoor is vergelijk tussen 2017 en 2018 alleen mogelijk op totaalniveau en niet op programmaniveau.

Het vernieuwde BBV heeft daarnaast geleid tot een technische wijziging, die in de realisatiecijfers van 2018 wel doorgevoerd is, maar in de begroting nog niet verwerkt was. Dit betreft de baten en lasten van het cluster functioneel applicatiebeheer (FAB). Organisatorisch valt dit onderdeel onder bedrijfsvoering en dus overhead. Volgens de richtlijnen uit het vernieuwde BBV moet dit onderdeel echter toegerekend worden aan het primair proces en dus aan de programma's milieu en BWT.

Algemene bijdragen

De algemene bijdragen zijn gebaseerd op de jaarprogramma's van het jaar 2018. De gemeentelijke en provinciale bijdragen voor milieu bedragen ruim 11 miljoen. De bijdragen worden berekend op

basis van productfinanciering. Hiervoor zijn afspraken met de gemeenten en de provincie vastgelegd in jaarprogramma's.

De werkelijke bijdragen zijn lager dan de begrote bijdragen. De in de 2^e Marap verwachte overproductie (groter dan 105%) van de gemeente Waddinxveen is iets lager uitgevallen. Bovendien is het materieel budget van de provincie niet geheel besteed en zijn daarnaast de publicatiekosten gerestitueerd aan de provincie. Voor een uitgebreider overzicht van de bijdragen wordt verwezen naar de bijlagen 1 en 1a van deze jaarstukken.

Overige bijdragen

De overige bijdragen zijn iets lager dan begroot. De opdrachten zijn ofwel lager uitgevallen ofwel alsnog in de jaarprogramma's uitgevoerd. Daarentegen zijn de opbrengsten uit detachering juist iets hoger uitgevallen.

Personeelskosten

Aan de personeelskosten is ruim € 150.000 meer uitgegeven dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door de technische wijziging van het functioneel applicatie beheer en betreft geen werkelijke overschrijding.

Apparaatskosten

De apparaatskosten van het functioneel applicatiebeheer waren abusievelijk niet begroot in de programma's milieu en BWT, maar in de overhead. In de realisatie is dit op de juiste wijze weergegeven.

Directe productkosten

Onder de directe productkosten vallen diverse onderzoekskosten. Ook de bestedingen voor de Zwanebloem, het inhuren van de Watersnip voor educatielessen, de milieuvluchten en de kosten voor de meldkamer bij de DCMR worden hier weergegeven. De bestedingen zijn lager dan vooraf geraamd.

Projectbaten en -lasten

De projectbaten en -lasten zijn in 2018 net als in ander jaren gelijk. De werkelijk baten en lasten zijn lager dan begroot. Het verschil is vooral ontstaan bij de provinciale projecten voor Spoedlocaties en Bodembeheer Krimpenerwaard. Hier zijn de jaarbudgetten niet volledig uitgeput. De werkzaamheden schuiven gedeeltelijk door naar 2019. Het project voor Bodembeheer Krimpenerwaard is beëindigd.

Mutatie reserves

De toevoeging aan de reserves in 2018 is conform de begroting. Dit betreft de jaarlijkse dotatie aan de bestemmingsreserve bodemkwaliteitskaarten ter grootte van 100 uur.

3.1.2 Programma bouw- en woningtoezicht

Sinds 1 januari 2013 voert de ODMH naast de milieutaken ook taken op het gebied van bouw- en woningtoezicht en ruimtelijke ordening (BWT-taken) uit. We voeren deze taken uit voor Bodegraven Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Zuidplas.

Wat wilden we bereiken?

De Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doen we door milieutaken in de hele regio en bouw- en woningtoezichttaken in een deel ervan uit te voeren in opdracht van de aangesloten gemeenten en de provincie Zuid-Holland.

De afdeling BWT van de ODMH heeft daarbij een duidelijke missie: BWT ziet namens de aangesloten gemeenten toe op de veilige bouw en het toegestane gebruik van gronden en bouwwerken. Wij doen dat door vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering op het gebied van bouwregelgeving en ruimtelijke ordening die worden vertaald naar de speerpunten van onze opdrachtgevers.

Regelmatig komen de regievoerders van onze gemeentes en de accounthouders van de ODMH samen om de voorgenomenplanning te monitoren en al dan niet bij te stellen. Naast de wettelijke taken, zijn er ook taken waarbij meer beleidsruimte de mogelijkheid biedt om een programma op maat te maken. Hierbij wordt door de ODMH aansluiting gezocht bij de gemeentelijke doelen en visies. De ODMH draagt, met de uitvoering van het jaarprogramma, actief bij aan deze doelstellingen om ambities te bereiken.

Wat is er gerealiseerd?

In 2018 is de productie van de afdeling BWT tussen de 95,1% en 119,7% uitgekomen. De aantrekkende economie is wederom duidelijk terug te zien in deze cijfers. Drie van de vier deelnemers zijn niet binnen de zogenoemde 5% marge gebleven (conform paragraaf 3.4 van de Nota Planning & Control 2016-2019). De productie boven de 105% van Gouda, Waddinxveen en Zuidplas is apart in rekening gebracht.

De totale gemeentelijke productie (in uren) voor BWT in 2018 ziet er als volgt uit:

Gemeente	ODMH Totaal			Toezicht			Vergunningverlening		
	geleverd	begroot	%	geleverd	begroot	%	geleverd	begroot	%
Bodegraven Reeuwijk	17.002	17.869	95,1%	4.631	5.377	86,1%	6.967	7.014	99,3%
Gouda	21.855	20.387	107,2%	6.816	6.432	106,0%	7.880	8.054	97,8%
Waddinxveen	12.289	10.265	119,7%	5.075	4.118	123,2%	5.470	4.120	132,8%
Zuidplas	18.234	15.224	119,8%	4.140	2.940	140,8%	7.320	5.082	144,0%
Eindtotaal	69.381	63.745	108,8%	20.662	18.867	109,5%	27.637	24.270	113,9%

Gemeente	Juridische aspecten			Handhaving			Diversen		
	geleverd	begroot	%	geleverd	begroot	%	geleverd	begroot	%
Bodegraven Reeuwijk	2.125	2.483	85,6%	1.476	1.763	83,7%	1.802	1.232	146,3%
Gouda	1.688	1.718	98,2%	1.362	1.426	95,5%	4.110	2.757	149,1%
Waddinxveen	503	853	59,0%	468	433	108,1%	774	741	104,4%
Zuidplas	2.125	2.259	94,1%	1.681	2.138	78,6%	2.968	2.805	105,8%
Eindtotaal	6.440	7.313	88,1%	4.987	5.760	86,6%	9.654	7.535	128,1%

Vergunningverlening

Voor de vier gemeenten die hun BWT-taken hebben overgedragen aan de ODMH, verwerkt de ODMH de aanvragen om vergunning ingevolge van de Omgevingswet. Een omgevingsvergunning kan

betrekking hebben op meerdere activiteiten zoals bouwen, slopen, kappen, reclame. Vergunningen voor vergelijkbare activiteiten worden op éénduidige wijze verleend, zodat sprake is van rechtszekerheid en rechtsgelijkheid voor iedereen. Naast het werken met een standaard voorschriftenpakket behoort maatwerk tot de mogelijkheden.

Toezicht en handhaving

Voor die gemeenten die hun taken aan de ODMH hebben overgedragen verzorgen wij het toezicht. Het uitgangspunt zijn de beleidsplannen en uitvoeringsplannen mede hierdoor wordt bepaald welk toezichtniveau noodzakelijk is per verleende omgevingsvergunning of activiteit, dit uiteraard aan de hand van de gemeentelijke criteria.

Daarnaast beschikt de afdeling BWT over een wachtdienst die 24x7 uur paraat is bij situaties waarbij de constructieve veiligheid van panden in het geding is of wanneer er sprake is van het vrijkomen van asbest. Anders dan bij 'milieu' reageert deze wachtdienst niet op klachten en meldingen van inwoners maar op oproepen van de hulpdiensten.

Naast toezicht voert de ODMH ook handhaving uit en beschikt over bestuursrechtelijke handhavingstrajecten. Het betreft het toepassen van, al dan niet spoedeisende, bestuursdwang of het opleggen van een dwangsom voor dat laatste geldt te allen tijde overleg met de betreffende gemeente. Voorafgaand aan een handhavingstraject wordt in veel gevallen geprobeerd om een kwestie middels premediation, een minnelijk traject, op te lossen waardoor met regelmaat een langlopend, juridisch traject kan worden voorkomen. Uitzonderingen daargelaten, want soms is het wenselijk om een overtreding aan te pakken door een bestuurlijke strafbeschikking. De afdeling BWT beschikt over een beëdigde bijzondere opsporingsambtenaar (BOA) .

Juridische aspecten

Bezwaar- en beroepschriften en overige procedures die verband houden met de BWT-taken worden door de ODMH afgehandeld. De ODMH beschikt over een juridisch team dat het voortouw heeft in de bestuursrechtelijke handhavingstrajecten. Het gaat dan om het opstellen van verweerschriften en om de vertegenwoordiging tijdens hoorzittingen in bezwaar- en beroepzaken.

Diversen

De taken die vallen onder het hoofdstuk 'diversen' van de omgevingsdienst waaraan alle teams een bijdrage leveren bestaan uit diverse gebiedsgerichte of thematische (handhaving)projecten, beleidsadvisering, delen van gebiedskennis, minnelijk traject bij handhavingzaken en bezwaarprocedures inclusief mediation, advisering over bestemmingsplannen, helpdesk en tenslotte datamanagement en ontsluiting. Daarnaast bestaat altijd de mogelijkheid om in overleg afspraken te maken over projecten die niet onder een specifiek product vallen, maar die wel tot het vakgebied van BWT behoren.

Aanvullende bijdragen Provincie Zuid-Holland

In 2018 is een aanvullende bijdrage van de provincie ad € 100.000 ontvangen voor de BRIKS-taken. Ten aanzien van deze taken kan het volgende opgemerkt worden:

- Het uitvoeren van de BRIKS-taak door de ODMH is door het geringe aantal provinciale bedrijven, waar wij deze taak voor uitvoeren, kleinschalig van opzet.
- Conform de afspraak is er over 2018 een tijdsregistratie bijgehouden voor BRIKS-regietaak en BRIKS-adviestaak.

- Voor alle aanvragen om vergunning/meldingen geldt dat deze zijn vergund, dan wel in procedure zijn. Alle vergunningen en meldingen zijn onder de aandacht gebracht van de toezichthouders.
- De werkelijke besteding van het budget bedraagt € 34.461. Het teveel ontvangen budget wordt terugbetaald.

De werkelijke bestedingen van alle aanvullende bijdragen van de provincie zijn weergegeven in bijlage 1a.

Wat heeft het gekost?

Over het gehele jaar bedraagt het bruto positieve resultaat van het programma milieu € 2.000.818. Na verdeling van de overhead (gebaseerd op de hoogte van de bijdragen) bedraagt het netto positieve resultaat € 127.391.

			2017	2018	
Programma	Baten/Lasten	Kostensoort	Realisatie	Begroting	Realisatie
BWT	Baten	Algemene bijdragen	-5.617.502	-5.829.699	-5.969.616
		Doorberekende bijdragen *	-232.096	0	0
		Overige bijdragen	-195.602	-128.620	-97.443
		Projectbaten	-82.459	-210.362	-211.300
	Totaal Baten		-6.127.659	-6.168.680	-6.278.360
	Lasten	Personeelskosten	4.561.056	3.712.110	3.921.580
		Bijkomende personeelskosten *	126.858	0	0
		Apparaatskosten	849.027	0	115.410
		Directe productkosten	8.042	12.000	29.252
		Projectlasten	82.459	210.362	211.300
		Financieringskosten	43.358	0	0
	Totaal Lasten		5.670.800	3.934.472	4.277.542
Mutatie reserves	Baten	Onttrekking reserves	-48.607	0	0
	Totaal Baten		-48.607	0	0
	Lasten	Toevoeging reserves	0	0	0
	Totaal Lasten		0	0	0
Totaal Bouw- en woningtoezicht			-505.466	-2.234.208	-2.000.818

* M.i.v. begrotingsjaar 2018 zijn enkele kostensoorten geschrapt:

- de bijkomende personeelskosten zijn toegevoegd aan de personeelskosten;
- de doorberekende bijdragen zijn toegevoegd aan de overige bijdragen.

In zijn algemeenheid geldt dat vergelijking met boekjaar 2017 niet mogelijk is, omdat een verplichte systeemwijziging doorgevoerd is op grond van het vernieuwde BBV. Als gevolg hiervan mag de overhead niet meer doorbelast worden naar de programma's milieu en BWT en moet deze apart in de jaarrekening getoond worden. Hierdoor is vergelijk tussen 2017 en 2018 alleen mogelijk op totaalniveau en niet op programmaniveau.

Het vernieuwde BBV heeft daarnaast geleid tot een technische wijziging, die in de realisatiecijfers van 2018 wel doorgevoerd is, maar in de begroting nog niet verwerkt was. Dit betreft de baten en lasten van het cluster functioneel applicatiebeheer (FAB). Organisatorisch valt dit onderdeel onder bedrijfsvoering en dus overhead. Volgens de richtlijnen uit het vernieuwde BBV moet dit onderdeel echter toegerekend worden aan het primair proces en dus aan de programma's milieu en BWT.

Algemene bijdragen

De algemene bijdragen omvatten de bijdragen van de gemeenten Bodegraven Reeuwijk, Zuidplas, Gouda en Waddinxveen. De bijdragen zijn gebaseerd op productfinanciering. Hiervoor zijn

voorafgaand aan het jaar afspraken gemaakt in de jaarprogramma's. Een nadere specificatie is beschikbaar in bijlage 2 Bijdragen bouw- en woningtoezicht.

Doordat de productiecijfers van drie van de vier gemeenten ruim boven de 105% geëindigd zijn, zijn conform de nota P&C aanvullende facturen gestuurd naar deze drie gemeenten voor het deel dat de 105% overstijgt. De werkelijke bijdragen zijn hoger dan begroot.

Overige bijdragen

De overige bijdragen zijn iets lager dan begroot. De detachering van een medewerker heeft tot minder opbrengsten geleid.

Personeelskosten

De productie en de daaraan gerelateerde aanvullende bijdragen voor BWT zijn in de laatste maanden van het jaar toch nog hoger uitgevallen dan geprognosticeerd werd bij de 2^e managementrapportage. Daardoor was extra inzet van personeel noodzakelijk en is dus meer besteed aan personeelskosten dan begroot was. De afdeling BWT maakt naar verhouding vrij veel gebruik van ingehuurd personeel. Dit heeft te maken met de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, die naar verwachting op 1 januari 2021 in werking treedt. De ODMH heeft ter voorbereiding op deze wet een flexibele schil opgebouwd, waardoor het mogelijk is om bij inwerkingtreding van de wet de omvang van het personeel af te bouwen conform de verwachte afname van het takenpakket.

Ook de technische wijziging van het functioneel applicatie beheer resulteert in een ogenschijnlijke overschrijding van het personeelsbudget.

Apparaatskosten

De apparaatskosten van het functioneel applicatiebeheer waren abusievelijk niet begroot in de programma's milieu en BWT, maar in de overhead. In de realisatie is dit op de juiste wijze weergegeven.

Directe productkosten

Onder de directe productkosten vallen onder andere onderzoekskosten, die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de BWT-taken. De ODMH heeft in 2018 meer externe onderzoeken moeten laten uitvoeren, dan in voorgaande jaren.

Projectbaten en -lasten

De projectbaten en –lasten zijn in 2018 gelijk. Voor een deel betreft dit de BRIKS-adviestaken van de provincie. Daarnaast zijn er buiten de jaarprogramma's om extra opdrachten uitgevoerd voor de gemeenten. Hieronder vallen onder andere het gebouwenbeheer in Zuidplas en de asbesttaken voor de gemeente Krimpenerwaard.

3.1.3 Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

In het vernieuwde BBV wordt overhead gedefinieerd als 'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces'.

Kort samengevat omvat de overhead:

- Leidinggevenden primair proces, exclusief coördinatoren in het primair proces;
- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- P&O / HRM;
- Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);

- Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie (KCC);
- Juridische zaken, voor zover het bedrijfsvoering betreft;
- Bestuursondersteuning;
- Informatievoorziening en automatisering (ICT), exclusief functioneel beheer ten behoeve van primaire proces systemen;
- Facilitaire zaken en Huisvesting;
- DIV;
- Managementondersteuning primair proces.

Specifiek voor de ODMH zijn de volgende conclusies getrokken:

- De afdeling Bedrijfsvoering wordt toegerekend aan de overhead met uitzondering van het cluster Functioneel Applicatiebeheer (FAB), welke de systemen van het primair proces in beheer heeft;
- De huisvestingslasten zijn overhead met uitzondering van de kosten die gemaakt worden voor de Zwanebloem;
- Alle loonkosten van MT-leden en teamleiders van de afdelingen milieu en BWT behoren tot de overhead;
- Alle loonkosten van de bedrijfskundige en communicatiemedewerkers behoren tot de overhead;
- De juristen op het gebied van milieu en BWT behoren tot het primair proces. Juristen op het gebied van P&O behoren tot de overhead;
- Beleidsadvisering op het gebied van milieu en BWT behoort tot het primair proces.

In de begroting van 2018 zijn de baten en lasten van het cluster FAB ten onrechte meegenomen bij de overhead. Omdat deze baten en lasten in de realisatie van boekjaar 2018 wel op de juiste wijze verantwoord zijn binnen de programma's milieu en bouw- en woningtoezicht, geeft dit een vertekend beeld in de vergelijkende cijfers.

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 is de Wet Modernisering Vennootschapsbelastingplicht Overheidsondernemingen in werking getreden. Ondersteund door een fiscalist van Deloitte heeft de ODMH onderzocht welke gevolgen deze wet heeft voor de dienst. Geconcludeerd is dat de ODMH aangemerkt wordt als ondernemer in de zin van de wet voor een beperkt aantal van haar aanvullende taken. Niet voor de primaire taken voor milieu en BWT. Omdat op deze aanvullende taken geen winst behaald wordt, is de ODMH volledig vrijgesteld van aangifte én van de administratieve rompslomp die daarbij komt kijken. Om ook in de toekomst gevrijwaard te blijven van aangifte, moet de ODMH deze en eventuele nieuwe taken blijven monitoren.

Onvoorzien

De ODMH houdt in de begroting geen rekening met een post onvoorzien.

Wat heeft het gekost?

Over het gehele jaar bedraagt het bruto negatieve resultaat van de overhead € 5.478.880. Na de verdeling van de overhead (gebaseerd op de hoogte van de bijdragen) is het netto resultaat uiteraard nihil.

			2017	2018	
Programma	Baten/Lasten	Kostensoort	Realisatie *	Begroting	Realisatie
Overhead	Baten	Contractuele bijdragen	0	0	0
		Overige bijdragen	0	-421.050	-428.630
	Totaal Baten		0	-421.050	-428.630
	Lasten	Personeelskosten	0	4.120.232	3.708.537
		Apparaatskosten	0	2.583.668	2.221.126
		Financieringskosten	0	137.312	131.082
	Totaal Lasten		0	6.841.212	6.060.745
Mutatie reserves	Baten	Onttrekking reserves	0	-193.235	-153.235
	Totaal Baten		0	-193.235	-153.235
	Lasten	Toevoeging reserves	0	0	0
	Totaal Lasten		0	0	0
Totaal Overhead			0	6.226.927	5.478.880

* In 2017 w as de overhead geheel toebedeeld aan de programma's milieu en BWT.

In zijn algemeenheid geldt dat vergelijking met boekjaar 2017 niet mogelijk is, omdat een verplichte systeemwijziging doorgevoerd is op grond van het vernieuwde BBV. Als gevolg hiervan mag de overhead niet meer doorbelast worden naar de programma's milieu en BWT en moet deze apart in de jaarrekening getoond worden. Hierdoor is vergelijk tussen 2017 en 2018 alleen mogelijk op totaalniveau en niet op programmaniveau.

Het vernieuwde BBV heeft daarnaast geleid tot een technische wijziging, die in de realisatiecijfers van 2018 wel doorgevoerd is, maar in de begroting nog niet verwerkt was. Dit betreft de baten en lasten van het cluster functioneel applicatiebeheer (FAB). Organisatorisch valt dit onderdeel onder bedrijfsvoering en dus overhead. Volgens de richtlijnen uit het vernieuwde BBV moet dit onderdeel echter toegerekend worden aan het primair proces en dus aan de programma's milieu en BWT.

Overige bijdragen

De overige bijdragen zijn iets hoger dan begroot. De overige bijdragen bestaan voornamelijk uit opbrengsten voor geleverde diensten aan de RDOG en RMH en voor de verhuur van het pand aan de RDOG.

Personeelskosten

De personeelskosten van de overhead betreffen salarislaster en inhuurlaster van het management, zijn ondersteuning, van alle teamleiders en vooral van de afdeling bedrijfsvoering. De uitzondering hierop is het cluster FAB, dat abusievelijk in de begroting wel onder deze noemer geschaard werd,

Apparaatskosten

De apparaatskosten bestaan uit alle kosten voor de bedrijfsvoering van de ODMH. Hier vallen dus alle algemene lasten onder zoals de huisvestinglasten, de ICT-kosten, de administratiekosten en de afschrijvingslasten. Uitzondering zijn de kosten voor het functioneel onderhoud en beheer, dat onder verantwoording van het cluster FAB valt. Deze kosten behoren volgens het vernieuwde tot het primaire proces en komen dus ten laste van de programma's milieu en BWT. In de begroting zijn deze kosten onterecht nog bij de overhead meegeteld.

Financieringskosten

De enige financieringskosten van de ODMH zijn de rentelaster voor de langlopende lening die afgesloten is voor het pand. Dit betreft een annuïtaire lening.

Mutaties reserves

De mutaties in de reserves zijn deels (€ 53.235) ter dekking van de afschrijvingslasten. Hiervoor zijn jaren geleden bestemmingsreserves aangemaakt. Een ander deel, € 100.000, betreft de laatste onttrekking aan de bestemmingsreserve frictiekosten. Deze was gevormd bij het opzeggen van de dienstverleningsovereenkomst door het ISMH en kan nu dus opgeheven worden. Een derde, geraamde onttrekking betreft de onttrekking van de bestemmingsreserve ontwikkeling. In de begroting was een onttrekking van € 40.000 geraamd de dekking van de voorbereidingskosten op nieuwe wetgeving, zoals de Omgevingswet. Deze onttrekking heeft niet plaatsgevonden, omdat we de bestedingen binnenshuis hebben kunnen uitvoeren en er dus geen dekking van externe kosten noodzakelijk was.

3.1.4 Algemene dekkingsmiddelen

In de programmaverantwoording moet ook het overzicht Algemene dekkingsmiddelen worden gegeven. Voor onze gemeenschappelijke regeling interpreteren wij dit als de bijdragen, die de deelnemende gemeenten en provincie betalen aan de ODMH (hoewel dit volgens het BBV niet als zodanig kwalificeert). De algemene bijdragen worden verantwoord in de programma's milieu en BWT en worden ook weergegeven in de bijlagen 1 en 2 van deze jaarstukken.

Financieringsfunctie

Met ingang van 2014 zijn deze rentebaten bijna geheel weggefallen door de invoering van het schatkistbankieren. Door deze invoering is de ODMH, net als andere lagere overheden, verplicht overtollige middelen weg te zetten bij het rijk. De rentevergoeding die hier tegenover staat is vooralsnog nihil.

Wel kent de ODMH sinds 2015 rentelasten. Bij de overname van het Midden-Hollandhuis is ook de geldlening van het ISMH bij de BNG overgenomen. Voor deze lening, die ultimo 2018 ruim € 3,5 miljoen bedroeg, was de rentelast over het jaar 2018 ruim € 131.000.

3.2 Paragrafen

Artikel 26 van het BBV schrijft voor dat in het jaarverslag dezelfde paragrafen opgenomen moeten worden als die in de begroting opgenomen zijn.

3.2.1 Lokale heffingen

De paragraaf betreffende de lokale heffingen is voor de ODMH niet van toepassing.

3.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen dient te omvatten:

- a. Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de ODMH beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- b. Een inventarisatie van de risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Hierbij dient bijvoorbeeld te worden gedacht aan risico's in het kader van organisatieontwikkelingen, rechtmatigheid, garantieverplichtingen, voldoen aan formele voorschriften met betrekking tot de uitvoering van regelingen door de ODMH;
- c. Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risicobeheersing.

Weerstandsvermogen:

Het weerstandsvermogen is in artikel 11 van het BBV gedefinieerd als "De relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken, en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie."

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin de ODMH in staat is middelen vrij te maken om de risico's, die zich in de praktijk voordoen, op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid gewijzigd dient te worden. Het vermogen om het beleid door te zetten is afhankelijk van de omvang van de weerstandscapaciteit.

Er zijn geen algemeen geldende normen voor de gewenste omvang van het weerstandsvermogen. Iedere gemeenschappelijke regeling moet zelf invulling geven aan de gewenste omvang, gelet op haar eigen situatie en context. De omvang van het weerstandsvermogen moet in verhouding staan tot de risico's die de organisatie loopt en die niet kunnen worden opgevangen door stuur- en beheersmaatregelen en ook niet financieel kunnen worden afgedekt door voorzieningen.

Weerstandscapaciteit

Onder weerstandscapaciteit wordt verstaan: het geheel aan beschikbare en vrij aanwendbare financiële middelen om mogelijke "resterende" risico's met financieel gevolg op te kunnen vangen. Met "resterende" risico's worden bedoeld: de risico's die onvoldoende "in control" zijn of kunnen worden gehouden door stuur- en beheersmaatregelen en/of waarvoor (nog) geen specifieke voorzieningen zijn of kunnen worden getroffen.

Bij de weerstandscapaciteit wordt een onderverdeling gemaakt naar:

1. Stille reserves: Materiële en financiële vaste activa

In de materiële en financiële vaste activa van de ODMH komen geen stille reserves voor.

2. Vrije deel passiva: Reserves en voorzieningen

Bij het bepalen van het vrije deel van de reserves en voorzieningen moet voorzichtigheid betracht worden. Criterium is of het algemeen bestuur de betreffende reserve in geval van een calamiteit kan vrijmaken zonder dat hierdoor een exploitatietekort ontstaat. Van de reserves is alleen de algemene reserves (inclusief de dienstreserve) aan te merken als beschikbare weerstandscapaciteit.

3. Overige componenten

In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat de deelnemende gemeenten en provincie als achtervang dienen. Zij dienen derhalve in hun risicoparagrafen, naar rato van hun aandeel in de gemeenschappelijke regeling, rekening te houden met de weerstandscapaciteit van de ODMH.

Op grond van voorgaande kan gesteld worden dat het weerstandsvermogen van de ODMH slechts gevormd wordt door de algemene reserves. Kenmerken van een algemene reserve zijn:

- Algemene reserve is eigen vermogen
- Het totaal van de algemene reserve dient als dekkingsmiddel
- Bedragen zijn vrij besteedbaar
- Het algemeen bestuur besluit over de vorming en besteding van de algemene reserve.
- Toevoegingen en onttrekkingen verlopen via de exploitatie (maar blijven buiten resultaatbepaling)

De algemene reserve bestaat uit de componenten van het eigen vermogen waaraan het algemeen bestuur geen 'bepaalde' bestemming heeft gegeven. De algemene reserve heeft als belangrijkste functie het dienen als een buffer voor financiële tegenvallers. Het exploitatieresultaat van de jaarrekening (zowel voordelig als nadelig) komt in principe ten gunste respectievelijk ten laste van de algemene reserve en bepaalt dus in beginsel de werkelijke hoogte van de algemene reserve.

Omvangbepaling van het weerstandsvermogen

De omvangbepaling van het weerstandsvermogen vindt plaats op basis van een risico-inventarisatie. Jaarlijks wordt deze risico-inventarisatie geactualiseerd.

De werkelijk beschikbare weerstandscapaciteit

Wanneer een risico zich voordoet, welke niet kan worden opgevangen in de reguliere exploitatie, zal in eerste instantie een beroep gedaan worden op de weerstandscapaciteit.

In de navolgende tabel is een overzicht van de reserves opgenomen die tot de weerstandscapaciteit worden gerekend.

De hoogte van de weerstandscapaciteit op basis van de stand per 31-12-2018 in de jaarrekening 2018 (vóór resultaatbestemming):

Vrij aanwendbare reserves behorend tot weerstandscapaciteit	Bedrag in €
Algemene reserve	1.402.500
Totaal weerstandscapaciteit	1.402.500

Risico-inventarisatie

Nadat in 2017 de risicoanalyse volgens de methodiek van het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR) uitgevoerd is, is de risicoanalyse begin 2019 volgens diezelfde methodiek

geactualiseerd. Om aan te sluiten bij algemeen aanvaarde grondslagen wordt hiervoor gebruik gemaakt van NARIS, de methodiek van het NAR. De uitkomsten van de risicoanalyse in 2017 zijn meegenomen in de Nota Weerstandsvermogen & Risicomanagement 2018. Deze nota is vastgesteld op 21 juni 2018.

De uitgevoerde risico-inventarisatie inclusief kwantificering is een logische basis voor het bepalen van het gewenste weerstandsvermogen. Bij de actualisatie in 2019 is extra aandacht besteed aan de voorbereiding op nieuwe wetgeving als de Omgevingswet en aan de inhuur van personeel. De komst van nieuwe wetgeving heeft invloed op het algemene beleid, het personeelsbeleid en op financieel gebied. Bij de inhuur van personeel spelen vooral financiële risico's een rol, omdat de gewijzigde economische situatie leidt tot hogere inhuurtarieven. Voor een aantal beroepsfuncties zijn de tarieven hoger dan ons uurtarief. Doordat het niet altijd lukt om vast personeel aan te trekken of te behouden, wordt ook meer personeel ingehuurd en lopen we daarnaast risico's ten aanzien van het collectief geheugen van de ODMH.

De in NARIS uitgevoerde risicosimulatie op basis van de geactualiseerde inventarisatie levert de volgende tabel met de bij de zekerheidspercentages behorende bedragen voor het benodigde weerstandsvermogen op:

Zekerheidspercentage	Bedrag
10%	€ 458.735
25%	€ 637.050
50%	€ 893.931
75%	€ 1.233.552
80%	€ 1.334.999
90%	€ 1.620.368
95%	€ 1.882.378
99%	€ 2.432.756

Uitgaande van het door het NAR geadviseerde zekerheidspercentage van 90% wordt het gewenste weerstandvermogen op basis van deze risico-inventarisatie bepaald op € 1.620.368 (in 2017: € 1.601.240).

Conform de wens van het algemeen bestuur om het weerstandsvermogen van de ODMH te compartimenteren in een BWT- en een milieudeel, wordt het weerstandsvermogen in 2 delen gesplitst. Voor deze splitsing wordt de verhouding in risico's tussen BWT en milieu als verdeelsleutel gehanteerd: 13% voor BWT en 30% voor milieu. Ook de overheadrisico's van in totaal 57% worden in die verhouding verdeeld. Het gewenste gecompartmenteerde weerstandvermogen ziet er dan als volgt uit:

Gewenst weerstandvermogen:	
Aandeel BWT	€ 489.879
Aandeel milieu	€ 1.130.489
Totaal	€ 1.620.368

Het streefsaldo van het weerstandsvermogen bedraagt dus € 1.620.368. De aanwezige weerstandscapaciteit bedraagt per 31 december 2018 € 1.402.500. Geconcludeerd kan worden dat de berekende aanwezige weerstandscapaciteit 86,6% (in 2017: 87,6%) van het gewenste weerstandvermogen bedraagt.

Kengetallen

Op grond van een ministeriële regeling moeten sinds 2015 de volgende financiële kengetallen weergegeven worden.

Kengetallen:	Verloop van de kengetallen		
	Verslag 2017	Begroting 2018	Verslag 2018
netto schuldquote	15,5%	16,2%	17,3%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	15,5%	16,2%	17,3%
solvabiliteitsratio	29,0%	20,1%	23,9%
structurele exploitatieruimte	1,7%	0,8%	2,9%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Normaliter ligt de netto schuldquote tussen 0% en 90%. Pas bij 100% wordt de kritische norm bereikt. De ODMH voldoet dus ruim aan de norm.

Het corrigeren voor alle verstrekte leningen wijzigt de netto schuldquote niet. De ODMH verstrekt immers geen leningen.

Solvabiliteit gaat over de vraag of een organisatie in staat is om aan alle financiële verplichtingen te voldoen. Door de toename van de kortlopende schulden en de afname van het eigen vermogen is het solvabiliteitsratio afgenomen van 2017 naar 2018.

De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Uit de resultaten blijkt dat de structurele baten van de ODMH hoger zijn dan de structurele lasten, hetgeen een financieel gezonde situatie weergeeft.

De kengetallen voor de grondexploitatie en de belastingcapaciteit zijn niet van toepassing op de ODMH.

3.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf dient inzicht te worden gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij ook om het verlangde onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanning voor alle belangrijke activa en het voorzieningenbeleid.

Voor de voorziening wordt uitgegaan van een horizon van 20 jaar. Het meerjarenonderhoudsplan geldt als een planningsinstrument. In werkelijkheid wordt altijd voordat een post wordt uitgevoerd bezien of dit inderdaad noodzakelijk is of dat enig uitstel verantwoord is of dat er beter een alternatieve oplossing kan worden gekozen. Dit leidt er toe dat sommige posten naar een volgend jaar doorschuiven. Daar staat tegenover dat soms blijkt dat vervroegd onderhoud of vervanging noodzakelijk is of dat het veel duurder uitvalt dan voorzien.

Sinds begin 2015 is het Midden-Hollandhuis eigendom van de ODMH. Voor het meerjaren onderhoud is een voorziening beschikbaar. In 2017 is een start gemaakt met onderhoudswerkzaamheden die voor 2017 en 2018 op de planning staan. Een groot deel van de werkzaamheden is gestart in 2018 en

zal in 2019 verder uitgevoerd worden. Ook zijn eind 2018 de eerste laadpalen voor elektrische geplaatst achter het Midden-Hollandhuis. In 2019 wordt allereerst de stroomvoorziening uitgebreid om vervolgens nog meer laadpalen te kunnen plaatsen. Daarna kunnen de inmiddels bestelde elektrische auto's afgenomen en in gebruik genomen worden. Na aftrek van de uitgaven in 2018 (€ 43.162) bedraagt het saldo van de voorziening voor het meerjarenonderhoudsplan € 777.638. De geïndexeerde jaarlijkse dotatie aan de voorziening bedroeg in 2018 € 93.485.

3.2.4 Financiering

In deze paragraaf dient de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille te worden opgenomen.

In de vergadering van het algemeen bestuur van 13 december 2012 is het Treasurystatuut van de ODMH vastgesteld. In dit statuut wordt de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het statuut maakt een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk.

Jaarlijks wordt zowel in de begroting als in de jaarrekening een treasuryparagraaf opgenomen. In deze paragraaf worden de specifieke beleidsvoornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van de treasury vastgelegd.

In het kort wordt de huidige situatie weergegeven met betrekking tot een aantal aandachtspunten:

Financieringspositie

De financieringspositie wordt als volgt weergegeven (bedragen x € 1.000):

	Ultimo 2018	Ultimo 2017
Boekwaarde vaste activa	6.979	7.347
Overige verbonden partijen	0	0
Totaal vaste activa	<u>6.979</u>	<u>7.347</u>

Deze boekwaarde wordt gefinancierd met:

Langlopende schulden	3.533	3.709
Eigen vermogen	2.746	3.493
Voorzieningen	817	757
Totaal financiering	<u>7.096</u>	<u>7.959</u>
Financieringsoverschot	<u>117</u>	<u>612</u>
Afname financieringsoverschot	<u>-495</u>	

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Volgens de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) bedraagt de kasgeldlimiet 8,2% van het totaal van de (primitieve) begroting ad € 18.460.970 (zie hoofdstuk 4.4) ofwel € 1.513.800.

Volgens de jaarrekening 2018 bedraagt het overschot aan vlottende middelen (bedragen x € 1.000):

Totaal vlottende passiva	4.413
Totaal vlottende activa	<u>4.530</u>
Overschot middelen	<u>-117</u>

Dit blijft dus binnen de norm. De confrontatie van de kasgeldlimiet aan de netto vlottende schuld heeft periodiek plaatsgevonden.

Renterisicobeheer

Bij het aantrekken van langlopende financiering stelt de wet Fido een norm waaraan het renterisico van de langlopende opgenomen leningen als geheel moet voldoen. Deze norm wordt aangeduid als de renterisiconorm en bedraagt 20% van het begrotingstotaal. De aflossingen en renteherzieningen van de bestaande leningenportefeuille mogen jaarlijks deze norm niet overschrijden. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal van € 18.460.970 ofwel € 3.692.194.

De toetsing van het renterisico aan de norm laat zien dat de ODMH binnen de norm blijft. De berekening van deze toetsing is als volgt:

Renterisico's

Renteherzieningen 2018	-
Aflossingen 2018	175
Renterisico 2018	<u>175</u>

Berekening renterisiconorm

Begrotingstotaal 2018	18.461
Percentage conform regeling	20%
Renterisiconorm 2018	<u>3.692</u>

Toetsing renterisico aan norm

Renterisico	175
Renterisiconorm	3.692
Onderschijding	<u>3.517</u>

Bedragen x € 1.000,-

Geldstromenbeheer

De kosten van het geldstromenbeheer hebben wij beperkt door gebruik te maken van het "pakket geïntegreerde dienstverlening" van de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG). Het betalingsverkeer is zoveel mogelijk uitgevoerd door de BNG. Met de Rabobank en de BNG zijn afspraken gemaakt om beschikbare middelen vast te zetten en daardoor meer aan liquiditeitsplanning te gaan doen met als doel om meer rendement te behalen.

Schatkistbankieren

In december 2013 is de Wet Schatkistbankieren ingevoerd. Op grond van deze wet is een drempel vastgesteld met het bedrag dat decentrale overheden buiten de schatkist mogen aanhouden. De drempel is vastgesteld op 0,75% van het jaarlijkse begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000 en een maximum van € 2.500.000.

Berekening drempel schatkistbankieren

Primitieve begroting 2018:	18.460.970
Percentage:	0,75%
Toegestane drempel:	138.457

De toegestane drempel is lager dan het minimumbedrag, zodat voor de ODMH het minimumbedrag van € 250.000 van toepassing is.

Het gemiddelde saldo per kwartaal dat in 2018 buiten de schatkist is gehouden bedroeg:

1e kwartaal	202.994
2e kwartaal	190.969
3e kwartaal	142.223
4e kwartaal	205.968

Financiering

Tot en met 2014 had de ODMH geen leningen. Met ingang van 2015 is daar verandering in gekomen. Met de overname van het Midden-Hollandhuis van het ISMH op 12 januari 2015 is ook de geldlening van ruim € 4 miljoen overgenomen.

De leningportefeuille bestaat uit één lening met een totale omvang van € 4.198.259 per 12 januari 2015. Deze lening is in 1993 afgesloten bij de BNG. Oorspronkelijk bedroeg deze € 5.923.193 tegen een rente van 6,84 % en een looptijd van 40 jaar. De restantschuld bedraagt per 31 december 2018 € 3.533.468. In de leningsovereenkomst van deze lening zijn per 1 juli 2003, 1 juli 2013 en 1 juli 2023 momenten voorzien waarop de rentevoet kan worden herzien. Als gevolg van renteherziening per 1 juli 2013 is de huidige rente 3,62%. De rentelasten bedroegen in 2018 ruim € 131.000.

3.2.5 Bedrijfsvoering

De afdeling Bedrijfsvoering werkt voornamelijk voor de ODMH, maar verricht vooral op facilitair gebied ook diensten aan de RMH en de RDOG.

Personeel en Organisatie:

Het cluster Personeel & organisatie (P&O) heeft een ondersteunende rol in de realisatie van de organisatiedoelen van de ODMH en het Streekarchief. P&O geeft deskundig advies over het personeelsbeleid en de organisatieontwikkeling. Daarnaast zorgt P&O voor de personeels- en salarisadministratie.

Financieel beheer en Administratieve organisatie:

Het cluster Financiën was belast met het financieel beheer van de ODMH en de RMH. Financiën stelt jaarlijks de programmabegrotingen, detailbegrotingen, de managementrapportages en de jaarrekeningen op. Het cluster ondersteunt het managementteam in het te voeren financieel beleid.

Huisvesting en overige facilitaire onderwerpen:

De aandacht binnen dit cluster is vooral gericht op het dagelijks en meerjaren onderhoud van het pand. Daarnaast is in 2018 de elektriciteitsvoorzieningen bekeken. In 2019 zal deze fors uitgebreid moeten worden. Enerzijds vanwege algeheel toenemend stroomgebruik en anderzijds voor het kunnen plaatsen van laadpalen voor elektrische auto's.

ICT en functioneel applicatiebeheer

Het cluster ICT zorgt voor de gehele ICT van de ODMH. Naast het onderhoud van de werkstations, servers en het netwerk is het cluster ook verantwoordelijk voor de telefonie. Het cluster Functioneel applicatiebeheer (FAB) verzorgt het beheer op de primair proces systemen (DMS, VTH-applicatie, koppelingen, tijdschrijven, gegevensbeheer, GIS, et cetera).

Het jaar 2018 stond in het teken van herstructurering van de ICT-architectuur. Alle werkstations zijn gemigreerd naar Windows 7 en Office 2016 en ook de servers zijn naar de laatste versie gemigreerd. Door deze migratie is voor de komende jaren een stabiele, kwalitatief hoge en veilige omgeving gecreëerd, die toekomstproof is en daarnaast flexibel en schaalbaar. Vermeldingswaardig is hierbij dat de continuïteit en de stabiliteit van onze dienstverlening nooit in gevaar is geweest.

Daarnaast stond 2018 in het teken van een aantal projecten, waaronder:

- De koppeling aan de landelijke voorziening van de Basisregistratie Personen (de GBA-V). Deze koppeling is inmiddels in gebruik genomen;
- Via de openbare Atlas Midden-Holland is nu ook informatie over archeologie te vinden;
- Het nalopen van alle applicaties en functionaliteiten op privacyaspecten in het kader van de AVG;
- Het verbeteren van de standaardbrieven voor onder meer vergunningen en meldingen;
- Het voorbereiden van diverse aanbestedingen die in 2019 tot opdrachtverlening zullen leiden.

Daarnaast is, in het kader van de Omgevingswet die naar verwachting op 1 januari 2021 in werking treedt, in toenemende mate inzet geleverd ten behoeve van de ontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Documentaire Informatie Voorziening:

Het cluster DIV (Documentaire informatie voorziening) is verantwoordelijk voor een tijdige postverwerking (zowel inkomend als uitgaand, zowel papier als digitaal) en voor archivering. Deze taken voert DIV onder mandaat uit voor alle opdrachtgevers van de ODMH. Door tijdige en volledige postverwerking en archivering in nauw overleg met de organisatie en passend binnen de afgesproken processen en kaders van de archiefwet draagt DIV bij aan een efficiënte bedrijfsvoering van de ODMH en aan hoogwaardige en goed ontsloten documentaire informatie.

In 2018 is een start gemaakt met de uitvoering van de aanbevelingen uit de inspectie naar de kwaliteit van het archiefbeheer. Zo is er een nieuwe Archiefverordening en bijbehorend Uitvoeringsbesluit vastgesteld en is er gewerkt aan de inventarisatie van archiefwaardig materiaal in backofficesystemen. Bepalingen van de Europese privacywet zijn geïmplementeerd in het documentair informatiebeheer. Tot slot is het cluster Ondersteuning gevoegd bij het cluster DIV, waarbij een wederzijdse inbedding van taken en medewerkers heeft plaatsgevonden.

In 2019 zal gestart worden met de aanbestedingsprocedure voor een nieuw document management systeem/zaaksysteem en krijgt het archieftoezicht in afstemming met de archiefinspectie een nieuwe vorm, meer toegespitst op de digitale documentaire omgeving.

3.2.6 Verbonden partijen

De ODMH heeft geen verbonden partijen (een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeenschappelijke regeling een bestuurlijk én een financieel belang heeft). De relatie tussen de ODMH en de deelnemende gemeenten en provincie valt niet onder deze noemer.

3.2.7 Rechtmatigheid

Hierna wordt ingegaan op welke wijze rechtmatigheid gevolgen heeft voor de jaarstukken.

Getrouwe financiële verantwoording van een onrechtmatig beheer

De getrouw opgestelde financiële verantwoording kan reeds inzicht geven in een mogelijk onrechtmatig financieel beheer. De financiële gevolgen van een mogelijk onrechtmatig beheer kunnen immers getrouw in de jaarrekening worden verwerkt, dan wel worden toegelicht.

Getrouwe vermelding in het jaarverslag van een (on)rechtmatig beheer

Voor de rechtmatigheid controles is het belangrijk dat de gemeenschappelijke regeling zelf vastlegt welke normeringen men onderkent inzake de uitvoering van de rechtmatigheid controle. Welke verordeningen zijn geïnventariseerd, welke betekenis is er aan de relevante bepalingen gegeven, hanteert men in het eerste jaar een “gedoogbeleid”, welke zaken zijn tussentijds geaccordeerd, enzovoorts.

4 Jaarrekening

Hierna wordt via de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten met toelichting de financiële verantwoording afgelegd over het in het jaar 2018 gerealiseerde beleid.

4.1 Balans per 31 december 2018

(bedragen x € 1.000)		Ultimo 2018	Ultimo 2017
ACTIVA			
Vaste activa			
<i>Materiële vaste activa</i>		6.979	7.347
- Investerings met economisch nut	6.979		7.347
Totaal vaste activa		6.979	7.347
Vlottende activa			
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		3.296	3.644
- Vorderingen op openbare lichamen	494		584
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.784		3.015
- Overige vorderingen	19		45
<i>Liquide middelen</i>		252	239
- Kas- en banksaldi	252		239
<i>Overlopende activa</i>		982	801
- De van Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel			
Het Rijk	79		70
Overige Nederlandse overheidslichamen	52		25
- Nog te ontvangen bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	405		450
- Vooruitbetaalde bedragen die ten gunste van volgende begrotingsjaren komen	446		256
Totaal vlottende activa		4.530	4.684
Totaal activa		11.509	12.031

(bedragen x € 1.000)		Ultimo 2018	Ultimo 2017
PASSIVA			
Vaste passiva			
<i>Eigen vermogen</i>		2.746	3.493
- Algemene reserve	1.403		1.403
- Bestemmingsreserves	1.051		1.196
- Gerealiseerd resultaat	292		895
<i>Voorzieningen</i>		817	757
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	778		727
- Voorzieningen voor verplichtingen en risico's	39		30
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		3.533	3.709
- Onderhandse lening van: Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	3.533		3.709
Totaal vaste passiva		7.096	7.959
Vlottende passiva			
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		352	214
- Overige schulden	352		214
<i>Overlopende passiva</i>		4.062	3.858
- De van Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren			
Het Rijk	876		861
Overige Nederlandse overheidslichamen	1.097		1.182
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.089		1.815
Totaal vlottende passiva		4.413	4.072
Totaal passiva		11.509	12.031

4.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

4.2.1 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Producten worden afgerekend volgens de methoden, zoals omschreven in de productenboeken van milieu en BWT. Bij langlopende producten van toezicht op bouwprojecten worden tussentijds uren afgerekend tot maximaal de betreffende kentallen.

Systematiek afrekening

Uitgangspunt is om zoveel mogelijk producten op basis van kentallen te verrekenen. De kentallen zijn gebaseerd op ervaringen en worden jaarlijks gevalideerd, evenals de regionale producten.

Voor producten die vanwege hun aard of omvang niet geschikt zijn om op grond van de kentallen af te rekenen, vindt verrekening plaats op basis van een inschatting van het benodigd aantal uren per jaar en een nacalculatie op daadwerkelijk gemaakte uren na afronding van het product (maatwerk).

Er zijn werkzaamheden en activiteiten die voor de hele regio van belang zijn. Hierbij kan gedacht worden aan de instandhouding van regionale beleidsontwikkeling, juridische advisering bij wetswijzigingen en de helpdesk. Voor deze producten wordt veelal een regionale verdeelsleutel gebruikt, wat wil zeggen dat de betrokken deelnemers een deel van de totale urenbesteding afrekenen op grond van bijvoorbeeld inwonersaantallen, indien en voor zover van toepassing. Iedere twee maanden wordt gerapporteerd.

Tot slot is er voor de (nieuw toetredende) deelnemers de mogelijkheid om producten op basis van lumpsum af te rekenen. Bij lumpsum bepalen opdrachtgever en opdrachtnemer gezamenlijk hoeveel uren er begroot worden per product, en wordt dit aantal uren in rekening gebracht, ongeacht het werkelijk aantal geleverde uren. Vaak wordt in rapportages het werkelijk aantal producten en uren wel in beeld gebracht, om inzicht te krijgen of de inschattingen reëel zijn.

Samengevat kennen we de volgende vier afrekenmethoden:

	Begroting	Afrekening
Kentallen	Kental * aantal ingeschatte producten = begroot aantal uren	Kental * werkelijk aantal producten = af te rekenen uren
Urenbasis	Inschatting van het benodigd aantal uren	Werkelijk aantal gemaakte uren (op basis van het tijdschrijfsysteem Timetell) of begrote uren worden lineair afgerekend (na twee maanden 2/12e van het totaal, na zes maanden 6/12e van het totaal, enz.)
Regionaal	Uren die alle deelnemers gezamenlijk betalen voor onder meer gemeente-overstijgend beleid of het up-to-date houden van modellen	Begrote uren worden lineair afgerekend (na twee maanden 2/12e van het totaal, na zes maanden 6/12e van het totaal, enz.)
Lumpsum	Inschatting van het benodigd aantal uren.	Begroot aantal uren

De in de jaarrekening 2018 verantwoorde opbrengsten zijn gebaseerd op de in de kolom afrekening opgenomen methodiek.

Personeelslasten

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

4.2.2 Vaste activa

Materiële vaste activa - Investerings met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven over de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Materiële vaste activa (*)	Afschrijvingstermijn (in jaren)	Afschrijvingsmethode
<u>Gronden en terreinen</u> Gronden en terreinen	n.v.t.	n.v.t.
<u>Bedrijfsgebouwen</u> Bedrijfsgebouwen Aanpassingen gebouw / verbouwingen	50 20	annuïtair lineair
<u>Vervoermiddelen</u> Vervoermiddelen	4	lineair
<u>Machines, apparaten en installaties</u> Installaties bedrijfsgebouw Airconditioning Airconditioning serverruimte Telefooncentrale Apparatuur kantine Automatisering Automatisering (Financiën) Apparatuur (Milieu) Overige machines, apparaten en installaties	25 10 5 7 5 4 6 5 10	annuïtair lineair lineair lineair lineair lineair lineair lineair lineair
<u>Overige materiële vaste activa</u> Meubilair Bodemkwaliteitskaarten	10 4	lineair lineair

(*) Afschrijvingstermijnen van de materiële vaste activa, indien en voor zover aanwezig op de balans van de ODMH

In de decembervergadering van het jaar 2014 heeft het algemeen bestuur besloten de afschrijftermijn voor verbouwingen - in afwijking van de gestelde termijn in de financiële verordening - vast te stellen op 20 jaar. Daarnaast is in de oktobervergadering van 2018 aanvullend de afschrijvingstermijn van mobiele telefoons op 2 jaar vastgesteld. Deze termijnen zijn daarmee in overeenstemming gebracht met de verwachte levensduur van deze activa.

Operational leasing wordt niet als actief in de balans verwerkt. Wel wordt de omvang van de langjarige verplichtingen die uit hoofde van leasing, huur en anderszins zijn aangegaan, in de toelichting vermeld.

4.2.3 Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vooruitlopend op te ontvangen bijdragen van overheden worden de daarvoor gemaakte kosten ondergebracht bij de vlottende activa. De waardering is gebaseerd op kosten minus eventuele bijdragen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

4.2.4 Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten.
- b. bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie.

4.2.5 Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen.

De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

4.2.6 Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Verplichtingen die voortvloeien uit bijdragen van overheden ondergebracht bij de vlottende passiva.

De waardering is gebaseerd op bijdragen minus bestedingen.

4.2.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT.

4.3 Toelichting op de balans per 31 december 2018

ACTIVA

4.3.1 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit overige investeringen met een economisch nut. Deze investeringen kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Gronden	638.771	638.771
Bedrijfsgebouwen	5.398.123	5.590.317
Machines, apparaten en installaties	942.478	1.118.351
	6.979.371	7.347.438

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

Investerings- ingen	Boekwaarde 31-12-2017	Afwaar- dering	Bijdrage van derden	Afschrij- vingen	Desinves- teringen	Investe- ringen	Boekwaarde 31-12-2018
Grond	638.771						638.771
Bedrijfsgebouwen	5.590.317			192.195		0	5.398.123
Machines, apparaten en installaties	1.118.351			409.985		234.113	942.478
Totaal	7.347.438	0	0	602.180	0	234.113	6.979.371

Een deel van de kapitaallasten op de materiële vaste activa wordt gedekt uit bestemmingsreserves. Dit betreft enerzijds de bodemkwaliteitskaarten en anderzijds een deel van de verbouwings- en automatiseringslasten. Voor het verloop van deze reserves wordt verwezen naar hoofdstuk 4.3.3 Vaste Passiva.

De totale investeringen in heel 2018 worden in het hierna volgende overzicht getoond.

Investeringsomschrijving	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2018
Automatisering	300.000	219.711
Apparatuur milieu	50.000	0
Huisvesting	200.000	14.402
Totaal	550.000	234.113

In 2018 zijn fors minder investeringen gedaan dan krediet beschikbaar was. Bij automatisering zijn enkele kleine investeringen doorgeschoven naar 2019. Daarnaast is bij de grotere investeringen van PC's slim en zeer voordelig gehandeld.

De investeringen voor huisvesting betreffen slechts wat vervangingen van meubilair. De grote investering van uitbreiding van de stroomvoorziening is doorgeschoven naar 2019. De voorbereiding

bleek tijdrovend, waardoor 2018 niet haalbaar was. Omdat ook het merendeel van de bestelde elektrische auto's pas medio 2019 geleverd kan worden, levert het uitstel geen problemen op. Het krediet voor apparatuur milieu is in zijn geheel niet besteed. Vervanging van bijvoorbeeld geluidsmeters bleek nog niet nodig.

4.3.2 Vlottende activa

Onder deze paragraaf lichten we de volgende zaken toe:

- uitzettingen korter dan één jaar;
- liquide middelen;
- overlopende activa.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Soort vordering	Saldo 31-12-2018	Voorziening voor oninbaarheid	Saldo 31-12-2017
Vorderingen op openbare lichamen	493.666	0	583.948
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.783.641	0	3.014.896
Overige vorderingen	18.931	0	45.100
Totaal	3.296.238	0	3.643.944

De uitstaande vorderingen betreffen voor het merendeel vorderingen op openbare lichamen, waartoe ook de deelnemende gemeenten en provincie behoren. Het restant betreft vorderingen op marktpartijen. De ODMH heeft geen voorziening voor oninbaarheid.

In december 2013 is de Wet Schatkistbankieren ingevoerd. Op grond van deze wet is een drempel vastgesteld met het bedrag dat decentrale overheden buiten de schatkist mogen aanhouden. De drempel is vastgesteld op 0,75% van het jaarlijkse begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000 en een maximum van € 2.500.000. De toegestane drempel is lager dan het minimumbedrag, zodat voor de ODMH het minimumbedrag van € 250.000 van toepassing is.

Het gemiddelde saldo per kwartaal dat in 2018 buiten de schatkist is gehouden bedroeg:

1e kwartaal	202.994
2e kwartaal	190.969
3e kwartaal	142.223
4e kwartaal	205.968

De ODMH heeft voldaan aan de norm.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Kassaldi	505	448
Banksaldi	251.096	238.121
	251.601	238.569

De rekening-courantverhouding met het Rijk voor het schatkistbankieren is opgenomen onder de uitzettingen korter dan één jaar.

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
De van Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan zijn door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		
het Rijk	79.349	69.710
overige Nederlandse overheidslichamen	51.860	25.031
Nog te ontvangen bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	405.083	450.146
Vooruitbetaalde bedragen dien ten gusnte van volgende begrotingsjaren komen	445.576	256.364
	981.868	801.250

In de vooruitbetaalde bedragen zit ook de voorlopige terugbetaling van het resultaat verwerkt. Deze bedroeg € 222.954.

De posten nog te ontvangen bedragen van de verschillende overheidslichamen betreffen het saldo van reeds gedane uitgaven. Hiertegenover zijn door overheidsinstellingen nog bijdragen en/of subsidies toegezegd. Deze moeten op balansdatum echter nog worden ontvangen. De specificatie van dit bedrag luidt:

Omschrijving project	Middelen te ontvangen van:	Saldo per 1-1-2018	Mutaties balans +	Aanwending +	Vrijval +	Toevoegingen -/-	Saldo per 31-12-2018
Aanvr. Uitv.subs. gevelmtr. 137 woningen N228 Vlist	Het Rijk	6.322		1.990			8.312
Aanvr. Uitv.subs. gevelmtr. Schielandweg Zuidplas	Het Rijk	1.545		173			1.718
Aanvr. Uitv.subs. gevelmtr. Noordeinde Zuidplas	Het Rijk	8.237		2.104			10.341
Aanvr. Uitv.subs. gevelmtr. Westrijndijk Zuidplas	Het Rijk	1.403		86		1.490	0
Aanvr. Uitv.subs. gevelmtr. Moerkapelse zijde Zuidplas	Het Rijk	3.953		2.680			6.633
Aanvr. Uitv.subs. gevelmtr. BK-weg, Kreflaan en Zuidplein	Het Rijk	2.531		1.707			4.238
N207 en Zijde Boskoop BSV uitvoeringssubsidie	Ov. Ned. overheidslichamen	24.647		-6.072			18.575
Asbestinventarisatie Krimpenerwaard (3 adressen)	Ov. Ned. overheidslichamen	384		1.089		1.473	0
Energiesubsidie ODNL	Het Rijk	44.549		1.815		20.448	25.917
Aanvr. Uitv.subs. gevelmtr. Bredeweg Zuidplas	Het Rijk	1.169		14.583			15.753
Uitvoeringssubsidie Dammekant Bodegraven Reeuwijk	Het Rijk	0	-22.780	39.309		10.090	6.439
Voorber.subs. 1e Tochtweg Zuidplas, deel reconstructie	Ov. Ned. overheidslichamen	0		4.949			4.949
Update provinciale bodem data	Ov. Ned. overheidslichamen	0		122.089		95.655	26.434
Begeleiding Zuidplas bij ontheffingsaanvraag Zelling	Ov. Ned. overheidslichamen	0		1.902			1.902
Totaal		94.741	-22.780	188.403	0	129.156	131.209

Algemene toelichting op de verschillende soorten mutaties:

- Mutaties balans: Deze projecten muteren van activa naar passiva of omgekeerd, afhankelijk van het saldo van deze projecten;
- Aanwending: In deze kolom worden de bestedingen voor de projecten weergegeven;

- Vrijval: Ten gunste of ten laste van de exploitatie komende resultaten van de projecten. Een negatief bedrag toont een tekort in het project. Een positief bedrag laat zien dat project met een overschot eindigt;
- Toevoegingen: In deze kolom worden de inkomsten van de projecten weergegeven.

PASSIVA

4.3.3 Vaste passiva

Eigen Vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Algemene reserve	1.402.500	1.402.500
Bestemmingsreserves	1.051.008	1.195.599
Gerealiseerd resultaat	292.070	895.311
	2.745.578	3.493.410

Het totale resultaat van de ODMH over het jaar 2018 bedraagt € 292.070 positief. Vooruitlopend op het verwachte positieve resultaat is medio 2018 al € 222.954 terugbetaald aan de deelnemende organisaties.

In onderstaand overzicht wordt een uiteenzetting gedaan van de stand en de mutaties van de reserves. Hierin is nog geen rekening gehouden met de bestemming van het resultaat 2018.

omschrijving	Saldo aan het begin 2018	Bestemming resultaat vorig jaar	Saldo begin 2018 na resultaat- bestemming	Toevoegingen	Vrijval	Onttrekkingen	Vermindering ter dekking van afschrijving	Saldo ultimo 2018
Algemene Reserve								
Algemene reserve	1.402.500		1.402.500					1.402.500
Totaal Algemene Reserve	1.402.500	0	1.402.500	0	0	0	0	1.402.500
Bestemmingsreserves								
BR Informatisering/Automatisering	103.271		103.271				6.075	97.196
BR Bodemkwaliteitskaarten	97.057		97.057	8.644			6.692	99.009
BR Verbouwing	560.464		560.464				32.968	527.496
BR Digitalisering	127.500		127.500				7.500	120.000
BR Externe Veiligheid	87.307		87.307					87.307
BR Friciekosten	100.000		100.000			100.000		0
BR Ontwikkelingen	120.000		120.000					120.000
Totaal Bestemmingsreserves	1.195.598	0	1.195.599	8.644	0	100.000	53.235	1.051.008
Totaal Reserves	2.598.098	0	2.598.099	8.644	0	100.000	53.235	2.453.508
Resultaat								
Resultaat	895.311	-895.311	0	292.070				292.070
Totaal Resultaat	895.311	-895.311	0	292.070	0	0	0	292.070
Totaal Eigen Vermogen	3.493.410	-895.311	2.598.099	300.714	0	100.000	53.235	2.745.578

De onttrekking betreft de bestemmingsreserve frictiekosten, die in 2015 gevormd is bij het opzeggen van de dienstverleningsovereenkomst door het ISMH. Dit betreft meteen ook de laatste onttrekking van deze reserve, want deze is nu opgebruikt. De toevoeging is de jaarlijkse toevoeging ter grootte van 100 uur aan de bestemmingsreserve bodemkwaliteitskaarten voor actualisatie ervan. De vermindering ter dekking van afschrijving betreft de onttrekkingen ter dekking van de kapitaallasten van de in 2012 in gebruik genomen bodemkwaliteitskaarten en van een deel van de kapitaallasten voor de verbouwing en de automatisering.

De onttrekking aan de bestemmingsreserve heeft een incidenteel karakter als gevolg van de duur van slechts 3 jaar. Structureel zijn de toevoeging aan de bestemmingsreserve bodemkwaliteitskaarten en de onttrekkingen ter dekking van kapitaallasten.

Begin 2018 had de ODMH de beschikking over 7 bestemmingsreserves. Onderstaand volgt per bestemmingsreserve een korte toelichting:

- De bestemmingsreserve informatisering/automatisering dient ter structurele dekking van investeringen op automatiseringsgebied;
- Uit de bestemmingsreserve bodemkwaliteitskaarten worden de jaarlijkse kapitaallasten van de bodemkwaliteitskaarten gedekt. Deze zijn op 1 januari 2012 in gebruik genomen en worden regelmatig geactualiseerd. Tegelijkertijd wordt met ingang van 2012 jaarlijks een bedrag gelijk aan 100 productieve uren in der reserve gestort. Hiermee wordt gereserveerd voor toekomstige actualisering/vervanging van de kaarten. Dit betreft dus een structurele toevoeging;
- In 2013 is de bestemmingsreserve verbouwing gevormd. Deze reserve dient ter structurele dekking van de kapitaallasten van de verbouwing van het Midden-Hollandhuis;
- De bestemmingsreserve digitalisering is gevormd in 2013 en dient ter structurele dekking van de kapitaallasten van de digitaliseringsinvesteringen, die verband houden met de verbouwing van het Midden-Hollandhuis;
- De bestemmingsreserve externe veiligheid is in 2014 gevormd en is bedoeld ter dekking van afnemende subsidiebijdragen in de komende jaren. De onttrekkingen zullen een incidenteel karakter hebben;
- De bestemmingsreserve frictiekosten is in 2015 gevormd naar aanleiding van de ontvangst van de frictiekostenvergoeding van het ISMH. Deze reserve is ingezet ter compensatie van gederfde inkomsten als gevolg van het opzeggen van de DVO door het ISMH. Eind 2018 is de bestemmingsreserve opgebruikt en kan deze opgeheven worden;
- De bestemmingsreserve ontwikkelingen is gevormd in 2016 via de resultaatbestemming. Deze bestemmingsreserve dient ter dekking van de invoeringskosten van nieuwe wetgeving, zoals de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, in de komende jaren. De invoering van beide wetten wordt verwacht op 1 januari 2021. De (externe) kosten voor de voorbereiding worden naar verwachting in 2019 en 2020 gemaakt.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn in de volgende categorieën in te delen:

- 1 onderhoudsvoorzieningen;
- 2 bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- 3 verplichtingen of verliezen waarvan de omvang onzeker is, doch waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- 4 van derden verkregen middelen welke specifiek besteed moeten worden.

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Onderhoudsregalisatievoorzieningen	777.638	727.315
Voorzieningen voor verplichtingen en risico's	39.126	29.891
	816.764	757.206

In 2013 is de voorziening personeel gevormd. Deze voorziening is bestemd voor de dekking van personeelslasten als gevolg van uitdiensttreding. Het saldo van de voorziening is in 2018 iets toegenomen, doordat een nieuwe overeenkomst gesloten is en een andere afgerond is. Deze voorziening valt onder categorie 2.

Begin 2015 is het Midden-Hollandhuis overgenomen van het ISMH. Onderdeel van de aankoop was de overname van de voorziening voor het meerjaren onderhoud. Deze voorziening valt onder categorie 1.

In het hierna volgende overzicht wordt een uiteenzetting gedaan van de stand en de mutaties van beide voorzieningen.

Voorzieningen	Saldo 31-12-2017	Onttrekkingen	Toevoegingen	Vermindering ter dekking van afschrijving	Saldo 31-12-2018
Voorziening personeel	29.891	29.891	39.126	0	39.126
Voorziening onderhoud	727.315	43.162	93.485	0	777.638
Totaal voorzieningen	757.206	73.053	132.611	0	816.764

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Onderhandse lening van:		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	3.533.468	3.708.633
	<u>3.533.468</u>	<u>3.708.633</u>

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2018.

Soort vordering	Saldo 31-12-2017	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2018
Onderhandse lening	3.708.633	-	175.165	3.533.468
Totaal	3.708.633	-	175.165	3.533.468

In 2015 is tegelijkertijd met het Midden-Hollandhuis de langlopende lening van het ISMH overgenomen. De voorwaarden van deze geldlening zijn gelijk gebleven. De rentevast periode loopt af op 30 juni 2023. Tot die tijd bedraagt het rentepercentage 3,62%.

De totale rentelast voor het jaar 2018 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 131.082.

4.3.4 Vlottende passiva

Op basis van het BBV dienen niet-bestede middelen van uitkeringen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel als 'vooruitontvangen middelen' op de balans verantwoord te worden onder de overlopende passiva. Verder zijn onder de vlottende passiva ook kortlopende schulden opgenomen.

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Overige schulden < 1 jaar	351.527	213.822
Overlopende passiva	4.061.744	3.858.132
	<u>4.413.270</u>	<u>4.071.954</u>

Kortlopende schulden < 1 jaar

De samenstelling van de kortlopende schulden is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Crediteuren	351.527	213.822
	<u>351.527</u>	<u>213.822</u>

Overlopende passiva

De post overlopende passiva kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
De van Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
het Rijk	875.576	860.931
overige Nederlandse overheidslichamen	1.096.749	1.182.198
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten		
gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.089.419	1.815.003
	<u>4.061.744</u>	<u>3.858.132</u>

De verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume) zijn de volgende schulden:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Af te dragen BTW	679.026	551.153
Af te dragen premies en sociale verzekeringen	957.987	924.825
Overige nog te betalen bedragen	452.406	339.025
	<u>2.089.419</u>	<u>1.815.003</u>

Het nog te betalen bedrag betreft kosten van 2018, die pas in 2019 gefactureerd zijn en betaald worden.

De posten nog te besteden middelen van de verschillende overheid betreffen het saldo van ontvangen bedragen van overheidsinstellingen waartegenover nog verplichtingen staan. De specificatie van dit bedrag is als volgt:

Omschrijving project	Middelen ontvangen van:	Saldo per 1-1-2018	Mutaties balans	Aanwending	Vrijval	Toevoegingen	Saldo per 31-12-2018
			+				
ISV3	Het Rijk	510.508		6.958		-1.490	502.059
Nazorg Groenhovenpark	Ov. Ned. overheidslichamen	189		1.406		31.770	30.554
Raadhuis-Zoutmansweg - afh. won. saneringslijst Reeuwijk	Het Rijk	11.300		2.900			8.400
N207 Waddinxveen geluidsanering - stil asfalt	Het Rijk	14.451					14.451
Nazorg (NAVOS, Holl. IJssel Projecten, nazorg BOS)	Ov. Ned. overheidslichamen	22.777		42.125		90.398	71.051
Werkbudget spoedlocaties	Ov. Ned. overheidslichamen	95.159		56.303		82.491	121.347
Aanvraag voorber.subsidie bij BSV afh. won. op B-lijst	Het Rijk	54.698		18.480			36.218
Aanvraag uitv.subs. afh. B-lijst en eindm. woningen Boskoop	Het Rijk	52.262		8.168			44.093
Afh. Woningen boven plandrempeel Gouda	Ov. Ned. overheidslichamen	32.972		10.949			22.023
Aanvr. Uitv.subs. Gecombineerde san.lijsten Dammekeant	Het Rijk	6.753		2.901			3.852
Aanvr. Uitvoeringssubsidie gevelmtr.Middelweg Moordrecht	Het Rijk	503		173			330
Voorbereidingssubsidie Kerkweg Oost Waddinxveen	Het Rijk	4.065		585			3.480
Aanvr. Uitvoeringssubsidie BSV 1e Tochtweg Zuidplas	Het Rijk	81.513		2.831			78.682
BKK Alphen aan den Rijn	Ov. Ned. overheidslichamen	15.082				-15.082	0
Verkeersmodule MH	Ov. Ned. overheidslichamen	56.450		35.288		30.000	51.162
Beheer en onderhoud zwemwaterborden	Ov. Ned. overheidslichamen	294.709		45.707			249.002
Ondersteuningsstructuur VNG energie-aanpak	Ov. Ned. overheidslichamen	25.021		13.787			11.234
Werkprogramma Bodembeheer Krimpenerwaard	Ov. Ned. overheidslichamen	88.770		73.161		57.862	73.470
Statensingel Gouda voorbereidingssubsidie BSV	Het Rijk	30.835		14.514			16.321
Saneringsproject geluid Schoonhoven	Ov. Ned. overheidslichamen	24.616		438			24.178
Saneringsproject geluid Bergambacht	Ov. Ned. overheidslichamen	15.000					15.000
Saneringsproject geluid Ouderkerk	Ov. Ned. overheidslichamen	67.157					67.157
Vulling Geoweb en koppelen bodemrapporten AadR	Ov. Ned. overheidslichamen	22.813					22.813
Opstellen geluidskaarten Waddinxveen	Ov. Ned. overheidslichamen	12.943					12.943
Stedebouwkundige visie Bodegraven Reeuwijk	Ov. Ned. overheidslichamen	11.875					11.875
Directievoering De Vierkom Bodegraven	Ov. Ned. overheidslichamen	28.383		28.193	190		0
Programmamangement regionale energiestrategie	Ov. Ned. overheidslichamen	26.360		17.353			9.007
Geluidssanering Industrielawaai Gouda	Ov. Ned. overheidslichamen	14.137		608			13.530
ISV-aanpak verduurzaming particuliere woningbouw	Ov. Ned. overheidslichamen	196.996		7.951			189.046
Schooltuinieren regionaal	Ov. Ned. overheidslichamen	3.313		7.050		6.250	2.513
Inkooptraject groene stroom	Ov. Ned. overheidslichamen	17.501		15.855		12.001	13.646
Onderzoeksvoorstel archeobotanie	Ov. Ned. overheidslichamen	6.800				1.200	8.000
Archeologische waardenkaart Alphen aan den Rijn	Ov. Ned. overheidslichamen	256			256		0
Vooronderzoek conventionele explosieven Bodegraven Reeuwijk	Ov. Ned. overheidslichamen	49.508		49.551	-43		0
uitvoering archeologisch onderzoek Limes	Ov. Ned. overheidslichamen	18.545		18.545			0
Voorbereidingssubsidie Goudseweg Bodegraven	Het Rijk	58.702					58.702
Uitvoeringssubsidie Dammekeant Bodegraven Reeuwijk	Het Rijk	22.780	-22.780				0
Uitvoeringssubsidie Noordeinde Zuidplas	Het Rijk	12.563					12.563
Warmteanalyse gebouwde omgeving	Ov. Ned. overheidslichamen	34.866		34.866			0
Intensivering duurzaamheid	Ov. Ned. overheidslichamen	0		221.531		233.900	12.369
Update provinciale bodemdata	Ov. Ned. overheidslichamen	0					0
Uitvoeringssubsidie Kerkweg-oost Waddinxveen	Het Rijk	0				26.230	26.230
Provinciale ondersteuning regionaal energieloket	Ov. Ned. overheidslichamen	0		38.757		75.000	36.243
Uitvoeringssubsidie N228 Vliet 137 woningen	Het Rijk	0				57.200	57.200
Uitvoeringssubsidie Statensingel Gouda	Het Rijk	0				12.996	12.996
Vervolgonderzoek Limes Unesco	Ov. Ned. overheidslichamen	0		34.380		40.035	5.655
Publieksbereik archeologie Alphen aan den Rijn	Ov. Ned. overheidslichamen	0				15.082	15.082
Regionale energietransitie met ETM van Quintel	Ov. Ned. overheidslichamen	0				6.900	6.900
Nader bodemonderzoek PFAS	Ov. Ned. overheidslichamen	0		2.850		3.800	950
Totaal		2.043.129	-22.780	814.164	403	766.542	1.972.324

Algemene toelichting op de verschillende soorten mutaties:

- Mutaties balans: Deze projecten muteren van activa naar passiva of omgekeerd, afhankelijk van het saldo van deze projecten;
- Aanwending: In deze kolom worden de bestedingen voor de projecten weergegeven;
- Vrijval: Ten gunste of ten laste van de exploitatie komende resultaten van de projecten. Een negatief bedrag toont een tekort in het project. Een positief bedrag laat zien dat project met een overschot eindigt;
- Toevoegingen: In deze kolom worden de inkomsten van de projecten weergegeven.

4.3.5 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De ODMH is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen:

Jaaroverschrijdende contracten.

Op de balansdatum 31 december 2018 zijn er een viertal langlopende contracten afgesloten welke een restantverplichting voor 2018 en verdere jaren hebben van meer dan € 50.000 per contract. Deze contracten betreffen de licentiekosten voor Microsoft en Squit, het schoonmaakonderhoud van het Midden-Hollandhuis en de huur en het serviceonderhoud van de kopieermachines. In totaal vertegenwoordigen deze contracten een restantverplichting ultimo 2018 van € 0,53 miljoen.

Leasecontracten auto's

De ODMH leaset een aantal dienstauto's. De aanleiding hiertoe is het streven om het sterk oplopen van de reiskosten een halt toe te roepen. Om het elektrisch rijden te bevorderen en zelf het goede voorbeeld te geven wordt voor een groot deel gebruik gemaakt van elektrische auto's. Door de groei van de organisatie gaat het inmiddels in totaal om 13 dienstauto's.

In 2018 is het leasecontract (Europees openbaar) aanbesteed en aansluitend zijn aan het begin van 2019 de nieuwe auto's besteld. De verschillende auto's worden in het 2e/3e kwartaal 2019 afgeleverd en in gebruik genomen. De totale jaarlijkse leasekosten bedragen, afhankelijk van het aantal gemaakte kilometers, ongeveer € 99.000. In 2024 wordt het leasecontract opnieuw aanbesteed met als doel om begin 2025 de nieuwe auto's in gebruik te nemen.

Verlofsaldi

Het aantal verlofuren bij de ODMH per balansdatum bedraagt 8.043. Gemiddeld voor de 176 fte's van de ODMH zijn dat 46 (in 2017: 48) verlof- en plusuren per medewerker. Dit blijft ruim binnen het gestelde maximum van 72 verlofuren en 24 plusuren, dat per medewerker meegenomen mag worden naar een volgend jaar. De uren vertegenwoordigen een waarde van € 365.190.

4.4 Overzicht van baten en lasten

Samen met de balans vormt het overzicht van baten en lasten de jaarrekening 2018. De jaarrekening geeft inzicht in het financiële eindresultaat 2018 met een analyse en toelichting op de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Overzicht van baten en lasten	Rekening 2017			Programmabegroting 2018			Begroting 2018 na wijziging			Rekening 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Omschrijving Programma												
Baten en lasten												
Programma milieu	13.442.520	-13.829.525	-387.005	9.248.772	-12.965.231	-3.716.459	9.322.411	-13.623.774	-4.301.363	9.251.770	-13.030.546	-3.778.776
Programma bouw- en woningtoezicht	5.627.442	-6.127.659	-500.217	3.149.852	-4.816.932	-1.667.080	3.934.472	-6.168.680	-2.234.208	4.277.542	-6.278.360	-2.000.818
Overhead	0	0	0	5.931.264	-474.216	5.457.048	6.703.900	-421.050	6.282.850	5.929.663	-428.630	5.501.033
Treasury	137.312	0	137.312	131.082	0	131.082	137.312	0	137.312	131.082	0	131.082
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten en lasten	19.207.274	-19.957.184	-749.910	18.460.970	-18.256.379	204.591	20.098.095	-20.213.504	-115.409	19.590.056	-19.737.535	-147.479
Mutaties reserves												
Programma milieu	8.533	-105.327	-96.794	8.644	-49.065	-40.421	8.644	0	8.644	8.644	0	8.644
Programma bouw- en woningtoezicht	0	-48.607	-48.607	0	-17.627	-17.627	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	0	0	0	-146.543	-146.543	0	-193.235	-193.235	0	-153.235	-153.235
Totaal mutaties reserves	8.533	-153.934	-145.401	8.644	-213.235	-204.591	8.644	-193.235	-184.591	8.644	-153.235	-144.591
Resultaat	19.215.807	-20.111.118	-895.311	18.469.614	-18.469.614	0	20.106.739	-20.406.739	-300.000	19.598.700	-19.890.770	-292.070

4.4.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018

Het overzicht van baten en lasten 2018 beslaat de periode 1 januari tot en met 31 december 2018. In 2017 is de programmabegroting 2018 vastgesteld

De baten van de programma's milieu en BWT bestaan voor het overgrote deel uit de bijdragen voor de jaarprogramma's door de deelnemers. De lasten van de ODMH zijn grofweg in 2 categorieën op te delen, namelijk personeelskosten en apparaatskosten. De apparaatskosten maken onderdeel uit van de overheadkosten en bestaan voor een groot deel uit huisvestingslasten, automatiseringslasten en afschrijvingslasten.

Per 1 januari 2016 is de Wet Modernisering Vennootschapsbelastingplicht Overheidsondernemingen in werking getreden. Ondersteund door een fiscalist van Deloitte heeft de ODMH onderzocht welke gevolgen deze wet heeft voor de dienst. Geconcludeerd is dat de ODMH aangemerkt wordt als ondernemer in de zin van de wet voor een beperkt aantal van haar aanvullende taken. Niet voor de primaire taken voor milieu en BWT. Omdat op deze aanvullende taken geen winst behaald wordt, is de ODMH volledig vrijgesteld van aangifte én van de administratieve rompslomp die daarbij komt kijken. Om ook in de toekomst gevrijwaard te blijven van aangifte, moet de ODMH deze en eventuele nieuwe taken blijven monitoren.

4.4.2 Verschillenanalyse overzicht baten en lasten

In onderstaande tabel worden de verschillen getoond tussen de begrote en de gerealiseerde baten en lasten.

Verschillenanalyse	Begroting 2018 na wijziging	Jaarrekening 2018	Saldo	V/N
Bedragen x € 1.000,--				
Programma Milieu				
Baten	-13.624	-13.031	593	N
Lasten	9.322	9.252	-70	V
Saldo van baten en lasten Milieu	-4.302	-3.779	523	N
Mutaties reserves	9	9	0	-
Resultaat Milieu	-4.293	-3.770	523	N
Programma BWT				
Baten	-6.169	-6.278	-109	V
Lasten	3.934	4.278	344	N
Saldo van baten en lasten BWT	-2.235	-2.001	235	N
Mutaties reserves	0	0	0	-
Resultaat BWT	-2.235	-2.001	235	N
Overhead				
Baten	-421	-429	-8	V
Lasten	6.704	5.930	-774	V
Saldo van baten en lasten Overhead	6.283	5.501	-782	V
Mutaties reserves	-193	-153	40	N
Resultaat Algemene Dekkingsmiddelen	6.090	5.348	-742	V
Treasury				
Baten	0	0	0	-
Lasten	137	131	-6	V
Saldo van baten en lasten Treasury	137	131	-6	V
Resultaat	-300	-292	8	N

Met ingang van 2018 moeten ook gemeenschappelijke regelingen voldoen aan de voorschriften van het vernieuwde BBV. Dit betekent onder andere dat de overhead apart vermeld moet worden en niet meer doorbelast mag worden aan de programma's milieu en BWT. Ook de begroting 2018 is op deze manier ingericht. Hier is echter over het hoofd gezien dat de baten en lasten van het cluster functioneel applicatiebeheer (FAB) toegerekend moeten worden aan het primaire proces en dus aan de programma's milieu en BWT. Omdat de toerekening in de jaarrekening wel correct is toegepast, wijken de begroting en jaarrekening op dit punt van elkaar af. De afwijkingen tussen begroting en realisatie lijken hierdoor soms fors, maar zijn dit in de praktijk niet. Dit blijkt ook uit het minimale verschil tussen het begrote resultaat en het gerealiseerde resultaat. Het nadeel bij de programma's BWT en milieu wordt gecompenseerd door het voordeel bij de overhead.

In onderstaande toelichten per programma worden de overige verschillen toegelicht. Het technische verschil door het cluster FAB wordt hierbij buiten beschouwing gelaten.

Toelichting programma milieu

Binnen het programma milieu zijn zowel de baten als de lasten lager dan begroot. De bijdragen uit de jaarprogramma's zijn circa € 100.000 lager, dan begroot was. De productie is iets lager uitgekomen dan bij de 2^e managementrapportage gedacht was en ook zijn de publicatiekosten en een deel van het materieel budget terugbetaald aan de provincie. De gerealiseerde personeelskosten van het programma milieu kennen een voordeel van circa € 150.000 ten opzichte van het budget.

De projectlasten zijn ook lager dan begroot. Vooral voor de projecten spoedlocaties en bodembeheer Krimpenerwaard zijn minder uitgaven gedaan dan aan budget beschikbaar was. De overvloedige budgetten voor deze projecten worden teruggestort aan de provincie, zodat ook de projectbaten lager zijn dan begroot.

Toelichting programma bouw- en woningtoezicht

De baten binnen het programma BWT zijn hoger dan vooraf begroot. De uiteindelijk geleverde productie in 2018 was circa € 140.000 hoger dan verwacht werd bij het opstellen van de 2^e managementrapportage. Doordat drie van de vier gemeenten meer dan 105% productie geleverd gekregen hebben, zijn voor het meerdere boven 105% aanvullende facturen verstuurd naar deze gemeenten. Voor de extra productie van BWT was ook extra personeel nodig in de vorm van ingehuurd personeel. De personeelskosten zijn hierdoor ruim € 50.000 hoger uitgekomen.

Toelichting overhead

De uitgaven van de overhead zijn iets hoger dan geraamd. In de laatste maanden van het jaar is extra inzet gepleegd in het goed op de markt zetten van de ODMH als werkgever. Hiervoor zijn onder andere de vacatureteksten en de uitstraling van de internetsite van de ODMH onder handen genomen. Ook is een niet geraamde storting gedaan in de voorziening personeel voor een in december 2018 afgesloten overeenkomst.

Toelichting toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

De onttrekkingen ter dekking van de afschrijvingslasten (in 2018: € 52.826) en de storting in de bestemmingsreserve bodemkwaliteitskaarten ter grootte van 100 uur (in 2018: € 8.644) zijn structureel. Deze mutaties zijn conform begroting uitgevoerd.

De onttrekking aan de bestemmingsreserve frictiekosten van € 100.000 is incidenteel van aard. Dit is de laatste onttrekking aan deze reserve, die in 2015 gevormd is bij het ontbinden van de dienstverleningsovereenkomst met het toenmalige ISMH. De begrote, incidentele onttrekking aan de

bestemmingsreserve ontwikkelingen ad € 40.000 heeft, hoewel begroot, niet plaatsgevonden. Omdat de inzet vooral binnenshuis gehouden kon worden, was de geraamde onttrekking niet nodig.

4.4.3 Onvoorzien

In de programmarekening dient inzicht gegeven te worden in het gebruik van een eventueel geraamd bedrag voor onvoorzien. In de begroting 2018 van de ODMH was geen post onvoorzien geraamd. In geval van onvoorziene kosten die de exploitatie overstijgen wordt dekking gevonden in de algemene reserve, dan wel zijn de deelnemende gemeenten en provincie aansprakelijk.

4.4.4 Structurele mutaties in de reserves

De structurele mutaties in de reserves zien er als volgt uit:

Structurele mutaties in de reserves	Begroting 2018 na wijziging	Jaarrekening 2018
Structurele stortingen		
Reserve Bodemkwaliteitskaarten	8.644	8.644
Totaal structurele stortingen	8.644	8.644
Structurele onttrekkingen		
Reserve Informatisering/automatisering	6.075	6.075
Reserve Bodemkwaliteitskaarten	6.692	6.692
Reserve Verbouwing	32.968	32.968
Reserve Digitalisering	7.500	7.500
totaal structurele onttrekkingen	53.235	53.235
Totaal structurele reservemutaties	44.591	44.591

De structurele storting betreft de jaarlijkse dotatie aan de bestemmingsreserve bodemkwaliteitskaarten ter grootte van 100 uur. Door deze structurele toevoeging blijft de bestemmingsreserve op niveau en wordt gespaard voor actualisaties van de kaarten.

De structurele onttrekkingen zijn ter dekking van de eveneens structurele afschrijvingslasten op de investeringen.

4.4.5 Incidentele baten en lasten

Het hierna volgende overzicht toont de hiervoor genoemde incidentele baten en lasten:

Incidentele baten en lasten Bedragen x € 1.000,--	Begroting 2018 na wijziging	Jaarrekening 2018	Programma
Incidentele baten			
Onttrekking bestemmingsreserve frictiekosten	-100	-100	Overhead
Onttrekking bestemmingsreserve ontwikkelingen	-40	0	Overhead
Intensivering duurzaamheid	-234	-234	Milieu
Detacheringsinkomsten	-83	-91	Milieu/BWT
Bijdragen extra productie boven 105%	-290	-398	BWT
Totaal incidentele baten	-747	-823	
Incidentele lasten			
Dotatie voorziening personeel	0	39	BWT
Personeelslasten intensivering duurzaamheid	162	162	Milieu
Personeelslasten productie >100%	736	811	Milieu/BWT
Kosten migratie ICT-omgeving	90	90	Overhead
Totaal incidentele lasten	988	1.102	
Totaal	241	279	

Onttrekking bestemmingsreserve frictiekosten

Een tweede incidentele bate van grote omvang is de onttrekking vanuit de bestemmingsreserve frictiekosten van jaarlijks € 100.000. Bij de omvorming van het ISMH naar de RMH en het opzeggen van zowel de verhuur- als de serviceovereenkomst is door het ISMH € 400.000 betaald aan de ODMH als frictiekostenvergoeding. Deze vergoeding is gelijkmatig in de jaren 2015 tot en met 2018 als dekkingsmiddel ingezet. Gediscussieerd kan worden over de labelling van deze bate. Door de duur van de onttrekking aan de reserve (3 jaar) en de duur van de bijdragen (4 jaar) zit deze op het randje van incidenteel en structureel.

Onttrekking bestemmingsreserve ontwikkelingen

Voor 2018 was een onttrekking begroot aan de bestemmingsreserve ontwikkelingen van € 40.000. Deze bestemmingsreserve is bij de resultaatbestemming van het jaarrekeningresultaat 2016 gevormd en is bedoeld ter dekking van extra lasten voor bijvoorbeeld het anticiperen op nieuwe wetgeving. Omdat de voorbereiding op de nieuwe wetgeving grotendeels intern plaatsvindt, is de onttrekking in 2018 niet noodzakelijk gebleken.

Intensivering duurzaamheid

In 2018 is het project intensivering duurzaamheid van start gegaan. Dat jaar nog in beperkte omvang en nog niet als (vast) onderdeel van de jaarprogramma's. In dit jaar zijn circa 2.700 uren besteed aan de diverse subprojecten van alle 6 deelnemende gemeenten. Met ingang van 2019 wordt de inzet ongeveer verdubbeld en wordt de intensivering duurzaamheid in de jaarprogramma's van de gemeenten opgenomen. Vanaf 2019 wordt het dan onderdeel van de structurele baten van de ODMH.

Detacheringsinkomsten

Incidenteel worden vaste medewerkers van de ODMH gedetacheerd aan andere overheden. De omvang hiervan is beperkt.

Bijdragen extra productie boven 105%

Conform de nota planning en control wordt de geleverde productie binnen jaarprogramma's boven de 105% aanvullend in rekening gebracht bij de deelnemende organisaties. Bij het opstellen van de 2^e managementrapportage was de jaareindeverwachting voor de productie boven 105% circa € 290.000.

Dit is uiteindelijk bijna € 400.000 geworden. Voor milieu is een extra rekening gestuurd aan de gemeente Waddinxveen voor bijna € 38.000. De rest van het bedrag is voor BWT in rekening gebracht. De gemeenten Gouda, Waddinxveen en Zuidplas ontvingen een rekening van respectievelijk ongeveer € 38.000, € 130.000 en € 194.000.

Dotatie voorziening personeel

In 2018 is een storting gedaan in de voorziening personeel. Hieraan ligt een overeenkomst ten grondslag. Deze dotatie was niet vooraf geraamd.

Personeelslasten intensivering duurzaamheid en extra productie boven 105%

Voor de uitvoering van het project intensivering duurzaamheid en voor de extra productie boven 105% was inzet van extra personeel noodzakelijk. De omvang hiervan is niet exact te bepalen, omdat de inzet op het extra werk ook door regulier personeel gepleegd is en de vervanging dan ingezet werd op de reguliere productie. Het genoemde bedrag is bepaald aan de hand van het geleverde aantal uren vermenigvuldigd met een gemiddeld tarief.

Kosten migratie ICT-omgeving

In 2018 is de ICT-omgeving gemigreerd naar Windows 7 en Office 2016 en is ook de server gemigreerd naar een recente versie. Deze omvangrijke klus is naar grote tevredenheid door een externe projectleider begeleid, waardoor onze dienstverlening ondanks de forse omzettingen 'gewoon' door kon gaan. De kosten van de begeleiding zijn eenmalig en dus incidenteel

4.5 Wet Normering Topinkomens

Op grond van de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sectoren (WNT) moeten gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in de jaarstukken per individuele functionaris aangeven wat het belastbare loon en de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn zijn, indien deze uitgaan boven de WNT-norm (in 2018: € 189.000). Voor elke topfunctionaris moeten deze gegevens sowieso vermeld worden. Ook als de WNT-norm niet overschreden wordt. In 2018 heeft binnen de ODMH geen overschrijding plaatsgevonden van het maximum salaris als bedoeld in de WNT.

De functionarissen die bij de ODMH onder deze wet vallen zijn de leden van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.

De leden van het algemeen bestuur waren in 2018:

1. C. van der Kamp (voorzitter), burgemeester gemeente Bodegraven Reeuwijk
2. R.A. Janssen (plaatsvervangend voorzitter), gedeputeerde provincie Zuid-Holland
3. J.L. van den Heuvel, wethouder gemeente Bodegraven Reeuwijk
4. J.N. Baljeu gedeputeerde provincie Zuid-Holland
5. D.A. Bergman, wethouder gemeente Gouda (tot eind maart 2018)
6. H. Niezen, wethouder gemeente Gouda
7. T. van Vugt, wethouder gemeente Gouda (vanaf maart 2018)
8. L. Maat, wethouder gemeente Alphen aan den Rijn (vanaf maart 2018)
9. C.J. van Velzen, wethouder gemeente Alphen aan den Rijn
10. J. Hordijk, wethouder gemeente Zuidplas
11. R. van Woudenberg, wethouder gemeente Zuidplas (tot eind maart 2018)

12. J.A. Verbeek, wethouder gemeente Zuidplas (vanaf maart 2018)
13. A. Hofstra, wethouder gemeente Waddinxveen (tot eind maart 2018)
14. B.J.A. Lenferink, wethouder gemeente Waddinxveen (tot eind maart 2018)
15. G. Atzema, wethouder gemeente Waddinxveen (vanaf maart 2018)
16. E.J. Nieuwenhuis, gemeente Waddinxveen (vanaf maart 2018)
17. J.P. Neven, wethouder gemeente Krimpenerwaard (tot eind maart 2018)
18. D. Blok, wethouder gemeente Krimpenerwaard (tot december 2017)
19. L. de Wit , wethouder gemeente Krimpenerwaard (vanaf januari 2018)
20. A. Bening, wethouder gemeente Krimpenerwaard (vanaf maart 2018)

De leden van het dagelijks bestuur* waren in 2018:

1. C. van der Kamp (voorzitter), burgemeester gemeente Bodegraven Reeuwijk
2. R.A. Janssen (plaatsvervangend voorzitter), gedeputeerde provincie Zuid-Holland
3. D.A. Bergman, wethouder gemeente Gouda (tot eind maart 2018)
4. T. van Vugt, wethouder gemeente Gouda (vanaf maart 2018)
5. J.P. Neven, wethouder Krimpenerwaard (tot eind maart 2018)
6. A. Bening, wethouder gemeente Krimpenerwaard (vanaf maart 2018)

* De leden van het dagelijks bestuur zijn ook lid van het algemeen bestuur.

Met uitzondering van de heer A. Mutter zijn alle leden van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur onbezoldigd binnen de ODMH. Om deze reden wordt het belastbaar loon van deze leden niet benoemd. De ODMH heeft geen beloningen aan de leden betaald. De specificatie van de het belastbaar loon topfunctionarissen luidt als volgt:

bedragen x € 1	A. Mutter
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	108.870
Beloningen betaalbaar op termijn	17.885
<i>Subtotaal</i>	<i>126.755</i>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	189.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	126.755
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2017	
bedragen x € 1	A. Mutter
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	108.485
Beloningen betaalbaar op termijn	16.682
<i>Subtotaal</i>	<i>125.166</i>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	181.000
Totale bezoldiging	125.166

5 Vaststelling jaarrekening 2018

De Omgevingsdienst Midden-Holland gezien het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 10 april 2019.

BESLUIT:

De balans en de rekening van baten en lasten welke gecontroleerd zijn door de accountant voor het jaar 2018 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het algemeen bestuur d.d. 20 juni 2019.

De directeur,

De voorzitter,

.....

.....

Bijlagen

Bijlage 1 Bijdragen milieu

2018	Jaarprogramma		Additioneel		Totaal (begroot)		Geleverd		Aanvullend (>105%)		Realisatie
Organisatie	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage	Uren	%	Uren	Bijdrage	Bijdrage
Alphen aan den Rijn	31.155	2.693.002	1.050	89.597	32.205	2.783.764	32.274	100,2%	-	-	2.783.764
Bodegraven Reeuwijk	12.562	1.085.886	1.099	93.778	13.661	1.180.884	13.860	101,5%	-	-	1.180.884
Gouda	14.457	1.249.704	-	-	14.457	1.249.704	15.129	104,6%	-	-	1.249.704
Krimpenerwaard	18.006	1.556.460	-	-	18.006	1.556.460	18.408	102,2%	-	-	1.556.460
Provincie Zuid-Holland ¹	34.057	2.943.887	1.275	108.796	35.332	3.054.098	35.867	101,5%	-	-	3.054.098
Waddinxveen	8.229	711.338	435	37.119	8.664	748.940	9.490	109,5%	393	33.971	782.910
Zuidplas	14.787	1.278.178	-	-	14.787	1.278.178	14.193	96,0%	-	-	1.278.178
Totaal	133.254	11.518.455	3.859	329.288	137.113	11.852.027	139.221		393	33.971	11.885.998

¹ In de (structurele) provinciale bijdrage is niet het materieel budget van € 25.000 opgenomen. Voor de complete budgetten wordt verwezen naar bijlage 1a.

Uurtarief 2018 (afgerond) € 86,44

Bijlage 1a Provinciale bijdragen

Werkplan 2018	Begroot	Realisatie
Provinciale bijdrage 2018		
- Jaarprogramma	2.943.893	2.943.893
- Materieel budget	25.000	7.299
- Creditering publicatiekosten	-	30.000-
- Creditering materieel budget 2017	-	20.561-
Subtotaal	2.968.893	2.900.631
Aanvullende provinciale bijdragen 2018		
- Werkplan Spoed en Nazorg	329.000	98.428
- Werkplan Bodembeheer Krimpenerwaard	158.220	73.161
- Financiële bijdrage BRIKS-advisering gemeenten	100.000	34.461
- E-PRTR	2.279	2.279
- Veiligheidsonderzoek waterbodems	55.000	35.253
Subtotaal	644.499	243.582
Incidentele bijdragen 2018		
- Projectondersteuning Planstudie N207 zuid	19.449	19.449
- Energietransitie	25.932	25.932
- Inzet BOA op verzoek OM	64.830	64.830
Subtotaal	110.211	110.211
Totale provinciale bijdrage voor het werkplan 2018	3.723.603	3.254.424

Bijlage 2

Bijdragen bouw- en woningtoezicht

2018	Jaarprogramma		Additioneel		Totaal (begroot)		Geleverd		Aanvullend (>105%)		Realisatie	
	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage	Uren	%	Uren	Bijdrage	Bijdrage	Bijdrage
Organisatie												
Bodegraven Reeuwijk	15.010	1.297.464	2.859	243.958	17.869	1.544.596	17.002	95,1%	-	-	1.544.596	1.544.596
Gouda	17.332	1.498.178	3.055	260.683	20.387	1.762.252	21.855	107,2%	449	38.781	1.801.034	1.801.034
Waddinxveen	7.998	691.347	2.267	193.443	10.265	887.307	12.289	119,7%	1.511	130.589	1.017.896	1.017.896
Zuidplas	15.224	1.315.963	-	-	15.224	1.315.963	18.234	119,8%	2.249	194.386	1.510.349	1.510.349
Totaal	55.564	4.802.952	8.181	698.085	63.745	5.510.118	69.381		4.208	363.757	5.873.875	5.873.875

Uurtarief 2018 (afgerond) € 86,44

Bijlage 3 Taakvelden

Vanaf begrotingsjaar 2018 zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht om een overzicht op te nemen waarin de lasten en baten van de regeling verdeeld worden naar (hoofd)taakvelden. Deze (hoofd)taakvelden zijn door het Rijk vastgesteld. Via dit overzicht kunnen overheden makkelijker met elkaar vergeleken worden. De jaarrekening 2018 ingedeeld naar taakvelden ziet er als volgt uit:

Taak- veld	Omschrijving	Programmabegroting 2018		Gewijzigde begroting 2018 *		Jaarrekening 2018		Verschil jaarrekening t.o.v. gewijzigde begroting	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.1	Bestuur	84	-	22	-	22	-	0	-
0.4	Overhead	6.062	-474	6.682	-421	5.908	-429	-774	-8
0.5	Treasury	-	-	137	-	131	-	-6	-
0.10	Mutaties reserves	9	-213	9	-193	9	-153	-	40
0.11	Resultaat van rekening van baten en lasten	-	-	300	-	292	-	-8	-
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	117	-252	170	-302	165	-305	-6	-3
7.2	Riolering	420	-721	387	-773	409	-799	22	-26
7.4	Milieubeheer	8.652	-11.992	8.765	-12.550	8.678	-11.927	-86	623
8.3	Wonen en bouwen	3.125	-4.817	3.934	-6.169	4.278	-6.278	344	-109
Totaal taakvelden		18.470	-18.470	20.407	-20.407	19.891	-19.891	-515	516

Alle bedragen x € 1.000

* Conform resultaat en begroting 2e managementrapportage 2018

Bijlage 4 Restitutie resultaat 2018

Organisatie	Totale bijdragen	Bijdragen milieu		Bijdragen BWT	
		€	%	€	%
Alphen aan den Rijn	2.783.764	2.783.764	23,5%	-	0,0%
Bodegraven Reeuwijk	2.725.480	1.180.884	10,0%	1.544.596	26,3%
Gouda	3.050.737	1.249.704	10,6%	1.801.034	30,7%
Krimpenerwaard	1.556.460	1.556.460	13,1%	-	0,0%
Provincie Zuid-Holland *	3.010.842	3.010.842	25,4%	-	0,0%
Waddinxveen	1.800.806	782.910	6,6%	1.017.896	17,3%
Zuidplas	2.788.526	1.278.178	10,8%	1.510.349	25,7%
Totaal	17.716.617	11.842.742	100,0%	5.873.875	100,0%

* gecorrigeerd voor crediteringen materieel budget en publicatiekosten

Organisatie	Restitutie 2018			Reeds uitbetaald in 2018			Nog te restitueren		
	Milieu	BWT	Totaal	Milieu	BWT	Totaal	Milieu	BWT	Totaal
Alphen aan den Rijn	38.709	-	38.709	35.747	-	35.747	2.962	-	2.962
Bodegraven Reeuwijk	16.421	33.499	49.920	15.164	19.835	34.999	1.257	13.664	14.921
Gouda	17.378	39.060	56.438	16.048	22.630	38.678	1.330	16.430	17.760
Krimpenerwaard	21.643	-	21.643	19.987	-	19.987	1.656	-	1.656
Provincie Zuid-Holland	41.867	-	41.867	39.219	-	39.219	2.648	-	2.648
Waddinxveen	10.887	22.076	32.963	9.617	11.394	21.011	1.270	10.682	11.952
Zuidplas	17.774	32.756	50.530	16.413	16.899	33.312	1.361	15.857	17.218
Totaal	164.678	127.391	292.070	152.195	70.758	222.953	12.483	56.633	69.117

Toelichting

Het positieve resultaat van de ODMH over het jaar 2018 bedraagt € 292.070. Bij de vaststelling van de jaarrekening wordt voorgesteld dit bedrag in zijn geheel terug te betalen aan de deelnemers. In juli 2018 is hierop vast een voorschot genomen door reeds € 222.953 terug te betalen. Daardoor blijft er nog een bedrag van € 69.117 over om te restitueren.

De verdeling van het resultaat is gebaseerd op de hoogte van de werkelijke bijdragen van de deelnemende organisaties. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen milieu en BWT. Op basis van het percentage waarin bijgedragen wordt aan het programma milieu of BWT wordt het resultaat per programma verdeeld.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking ssa - d.d. 10 januari 2019

lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaal	Subsidieregeling sanering verkeerslawaal	Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meewerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding t/m jaar T	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	
					Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: E3 / 01	Aard controle R Indicatorenummer: E3 / 02	Aard controle R Indicatorenummer: E3 / 03	Aard controle R Indicatorenummer: E3 / 04	Aard controle R Indicatorenummer: E3 / 05	
		1	lenW/BSK-2012/196923	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Aard controle R Indicatorenummer: E3 / 06	
		2	lenW/BSK-2015/144955	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		3	lenW/BSK-2016/33110	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		4	lenW/BSK-2017/213424	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		5	lenW/BSK-2018/191342	€ 34.800	€ 4.709	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		6	lenW/BSK-2018/48223	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		7	lenW/BSK-2018/59918	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		8	lenW/BSK-2018/86417	€ 13.680	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		Kopie beschikkingnummer			Cumulatieve bestedingen ten laste van rijksmiddelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail t/m jaar T	Eindverantwoording Ja/Nee	
					Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie			
					Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: E3 / 07	Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: E3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: E3 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: E3 / 10	Aard controle R Indicatorenummer: E3 / 11	
		1	lenW/BSK-2012/196923	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		2	lenW/BSK-2015/144955	€ 371.500	€ 8.072	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja
		3	lenW/BSK-2016/33110	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		4	lenW/BSK-2017/213424	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		5	lenW/BSK-2018/191342	€ 34.800	€ 4.709	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		6	lenW/BSK-2018/48223	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		7	lenW/BSK-2018/59918	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		8	lenW/BSK-2018/86417	€ 13.680	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

Bijlage 6 Controleverklaring